

אהל מועד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

אמרי קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א [311] דברות קודש משנים עברו [34] הרה"צ ר' מנחם מנדל גולד שליט"א אב"ד לובלין פרשת השבוע [1] מדור הניגונים [7] הרה"ג ר' נח גולדברג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - עובדות וסיפורי צדיקים מתלמידי הבעש"ט [437] שיעורים בספר אור החיים ואלשיך הקדוש - הרה"ג ר' אלימלך שטמער [434] הרה"ג ר' יוסף חיים גרינולד - פרשת השבוע [435] הרה"ג ר' יהודה אריה אשכנזי - הלכות [436]

שיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בעניין עבודת התפילה [311]

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אמרי קודש

שוה"ט ליל שבת קודש פר' ויצא
בית שמש, תשפ"ג

ונתקדשו עוד מימי אדם הראשון ונח כאמור, וקדושה זו השרויה עליהם הבריחה את החיות הרעות. ובזה יתורץ מה שהקשה ה"פה תואר' הנ"ל, דאע"פ שלא הקיפוהו האבנים מד' רוחותיו, אלא היו רק כמרזב בעלמא סביב למראשותיו, מ"מ כבר היה די בכך כדי לשמור על יעקב, דקדושת האבנים הועילה להטיל מורא על החיות הרעות שיראו מגשת אליו.

ותו תיושב בזה קושיית ה'זית רענן' והאחרונים, איך השתמש יעקב באבני קודש אלו שהיו אסורין בהנאה, די"ל דמאחר שלא השתמש באבנים אלו כדרך הטבע כחומת אבנים גרידא מפני החיות, אלא השתמש בכוחם הסגולי, שיגנו עליו ע"י הקדושה השרויה עליהם, א"כ לא חשיב שנהגה מהם כדרך הנאתן ובכה"ג שרי, ודו"ק.

ודורש כל היום כולו כו', והטעם אמר רבא דשאני היכל דלתוכו עשוי, והיינו דכיון שלא נהנה מההיכל כדרך הנאתו, שהרי הוא עשוי לתוכו, לאו שמיה מעילה, והכא נמי כיון שנהגה יעקב מאבני המזבח שלא כדרך הנאתן אין זה מעילה, ע"כ.

אמנם האחרונים העירו על דבריו דלכאורה יש לחלק בין הדברים, דאמנם ההיכל לתוכו הוא עשוי, וכל מטרת בנייתו ומהותו היא לשמש כהיכל מצידו הפנימי, ועל כן כשנהגה ממנו רבי יוחנן מצלו מבחוץ הוי שלא כדרך הנאתו.

אבל אבני המזבח שנהגה מהם יעקב בהעמידו אותם כמרזב להגן עליו מפני החיות, מיקרי שפיר כדרך הנאתן, שהרי בשעה שנהגה מהם יעקב לא היו בנויות כמזבח, אלא היו מפורקות לאבנים רגילות, והרי דרך האדם לקחת אבנים ולהגן על עצמו בהם מפני החיות.

ולבאר אלו התמיהות נראה עפ"י דברי הגמרא במסכת שבת (א, ז) האומר הרי עליי ברזל אחרים אומרים לא יפחות מאמה על אמה למאי חזיאי אמר רבי יוסף לכליא עורב, ואיכא דאמרי אחרים אומרים לא יפחות מכליא עורב וכו'.

וברש"י הק' מבאר 'לכליא עורב - טבלאות של אמה היו עושין והן חדין כסכין סביבותיהם ומסמרין חדין בכולן ומחפין בהן גגו של היכל למנוע את העורבים מלישב, עכ"ל, ובתוספות שם (ד"ה מכליא עורב) הביאו בשם ה'ערוך' דבמקדש ראשון מפני רוב קדושה שהייתה בו לא הוה צריך כליא עורב, ע"כ, והיינו שקדושת המקום הבריחה משם את החיות והעופות הלא טהורים.

ובזה יבוארו כל הדקדוקים כמין חומר, דהנה אותן האבנים שלקח יעקב אבינו הייתה קדושתם גדולה מקדמת דנא, שהרי עוד היו ממזבח שנעקד עליו יצחק אבינו,

ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא (כת, יא). וברש"י, וישם מראשותיו - עשאן כמין מרזב סביב לראשו שירא מפני חיות רעות וכו', ע"כ.

והמפרשים (עיי' ספר 'פה תואר' על המדרש רבה, ובט"ז על התורה) כבר דקדקו במה הועילו לו האבנים שהיו כמרזב סביב לראשו, שהרי הקיפוהו רק מג' רוחות ועדיין יכולים היו חיות רעות להיכנס.

ואמנם בזה"ק איתא שהקיף עצמו באבנים מד' רוחותיו, ועדיין תיקשי איך הגינו עליו אבנים אלו מפני חיות גדולות, שהיו יכולות לדלג בנקל על האבנים.

והנה ב'ילקוט שמעוני' (בראשית, קיט) איתא שאבנים אלו היו מאבני המזבח שבנה אברהם אבינו כשעקד את יצחק בנו, ואיתא עוד שאבנים אלו כבר שימשו כמזבח אצל אדם הראשון ונח שהקריבו קרבנות להש"ת.

וה'מגן אברהם' בספרו 'זית רענן' על ה'ילקוט הקשה דא"כ איך השתמש יעקב באבנים אלו כדי להינצל מחיות רעות, וז"ל קשה דהא אבני מזבח קודש הם ואסורין בהנאה, ואין לומר שלא בנאו אברהם אלא לפי שעה ואחר כך בטל מקדושתו, דהא הוא המזבח שהקריב בו נח. ויש לומר דכיון שנתנו סביב ראשו להגן מפני החיות מקרי שלא כדרך הנאתן ושרי כדאיתא בפסחים (דף כ"ו) וכן מצינו במגילה (דף כ"ו) שנטלו הארון הקדוש והניחו לפני החלון שלא תיכנס הטומאה כו', עכ"ל.

וה'חתם סופר' (שו"ת אור"ח, תשובה מ') מביא דבריו ומבאר יותר בהרחבה דכשם שמצינו במסכת פסחים (כו, א) אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שהיה יושב בצילו של היכל

ליל שבת קודש, פרשת ויצא
בית שמש

ויחלום והנה שלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו (כת, יב). בבעל הטורים, שלם בגימטריא סיני, שהראהו מעמד הר סיני, ומקורו במדרש (בראשית רבה, סח, טז). ולכאורה הוא דבר פליאה, מה ענין הר סיני לסולם שראה יעקב ולמלאכים העולים ויורדים בו.

ונראה לבאר עפ"י דברי הגמרא (חולין צא, ב, וברש"י שם) על הפסוק 'והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו', תנא עולין ומסתכלין בדיוקנו של מעלה [פרצוף אדם שבארבע חיות בדמות יעקב] ויורדין ומסתכלין בדיוקנו של מטה, בעו לסכונגה [מחמת קנאה], מיד והנה ה' ניצב עליו.

המשך בעמ' הבא <<

והנה אמרו חז"ל במדרש (שמות רבה כח, א) כי בשעה שעלה משה למרום בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה, עשה הקב"ה קלסטרין פניו של משה דומה לאברהם, אמר להם הקב"ה אי אתם מתביישין הימנו, לא הוא זה שירדתם אצלו ואכלתם בתוך ביתו, ע"כ.

ובספר 'ישמח ישראל' (וירא אות א) מבאר בשם אביו הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר זיע"א, כי תשובה ניצחת השיב הקב"ה השיב למלאכים, שלא ראוי לתת התורה למלאכים רק לישראל, כי התורה ראויה להינתן לבעלי מדות טובות, ושיש להם מדות תורניות, וזה אין בכם המלאכים, וישנו בישראל.

והא ראייה אמר להם כשאתם ירדתם לבית אברהם קיבל אתכם בסבר פנים יפות, ונתן לכם לאכול בסבר פנים יפות, כדרך הכנסת אורחים ובשמחה רבה, ואתם כשבא אליכם למרום בשר ודם, תקנאו בו ותבקשו לפגוע בו, ומזה ניכר שאין לכם המידות התורניות לכן אין אתם ראויים לקבל התורה, ולית לכם שייכות אליה, עכ"ד הק'.

ולפי אלו ההקדמות יתבארו דברי המדרש שהביא בעל הטורים, דהנה בשעה שראה יעקב את הסולם בחלומו, בקשו המלאכים לפגוע בו מחמת קנאתם עד כדי שהוצרך הקב"ה לשומרו, הרי שכבר באותו מעמד הוכיחו המלאכים שאינם בעלי מידות ואין להם הכוחות הראויים כדי לקבל התורה.

ועל כן הראה הקב"ה ליעקב אבינו באותה שעה את מעמד הר סיני, לרמוז לו שאכן מטעם זה לא ייתן הודו על השמים כפי טענת המלאכים, אלא עתיד הוא לירד על הר סיני ולמסור עליו את התורה לעם ישראל.

וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי (כח, טו). ידוע המעשה באחד מתלמידי המגיד הק' ממעזריטש זיע"ע שפעם בשובו לביתו ממעזריטש עבר בעיר אחת שבה התגורר אחד מחבריו מתלמידי המגיד, דפק בדלת וביקש שיפתחו לו, שאלו בעל הבית מי זה, וענה אנכי, אך לא פתחו לו הדלת.

הקיש עוד הפעם בדלת ושוב נשאל והשיב אנכי, עד ששמע מתוך הבית בפליאה גדולה, מי הוא זה אשר יכול להרשות לעצמו לומר 'אנכי' מלבד הקב"ה בכבודו ובעצמו. כששמע זאת התלמיד אשר מעבר לדלת, נענה ואמר לעצמו כנראה שטרם למדתי די אצל רבינו המגיד הק', ומיד סב על עקביו וחזר למעזריטש.

ואיתא מהריז'נער זיע"ע על הפסוק (תהלים יג ב-ג) 'עד אנה תסתיר את פניך עד אנה אשית עצות בנפשי', הכתוב שואל עד מתי ימשך ההסתור פנים, ומשיב 'עד אנה אשית עצות בנפשי', כל עוד שהאדם סבור בדעתו שיש ערך לעצותיו ומחשבותיו, אזי יש הסתר פנים, אבל כשמגיע להכרה שבאמת אין לו שום עצה מדיליה, ואין ממש ברעיונותיו, רק עצת ה' היא תקום, אזי אין יותר הסתר פנים.

וידוע מאמר הרה"ק ר' מיכל מזלוטשוב על הפסוק 'אנכי עומד בין ה' וביניכם', שכאשר האדם מחזיק עצמו ל'אנכי', לאיזה בר מעלה וערך, הרי זה מסך המבדיל בינו לה', וזה הפירוש 'אנכי עומד בין ה' וביניכם', הרגשת ה'אנכי' היא היא המפרידה בין האדם לבוראו, אלא צריך האדם לדעת שהוא אין ואפס ולית ליה מגרמיה כלום, ואזי הוא זוכה להתקרב לה'.

ולפי זה יש לבאר הכתוב 'אכן יש ה' במקום הזה', למה יש כאן השראת השכינה, משום ש'אנכי לא ידעתי', לפי שאין מחזיקים עצמם לאנכי, אלא מחזיקים עצמם בביטול ולאין, על ידי זה שורה הקב"ה במקום זה.

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנוכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלקים (כח, כ-כא).

הדקדוק ידוע, הרי יעקב אבינו כבר מובטח היה מהשי"ת שאמר לו בחלומו 'והנה אנוכי עמך ושמתך בכל אשר תלך והשיבותך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך וגו' (כח, טו), אם כן למה הוצרך לחזור ולהתפלל 'ונתן לי לחם לאכול וגו', וכבר עמדו בזה רש"י והרמב"ן ועוד.

והנה ידועה אמרת קדשו של זקה"ק הרבי ר' דוד מלעלוב זיע"א על פסוק זה, 'ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש', שיעקב אבינו ביקש רק כפי הצרכותו ולא יותר - 'לחם לאכול ובגד ללבוש', שלא היה חפץ במותרות, רק כפי צורך קיומו.

והנה כ"ק מרן אאמו"ר זיע"ע הקשה (בפרשת תולדות) דלכאורה ברכת יצחק לעשיו גדולה הייתה מברכתו ליעקב. ליעקב אמר (כז, כח) ויתן לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ וגו', וברש"י, ויתן לך, יתן ויחזור ויתן, והיינו שאינה נתינה מושלמת למלא אוצרותיו מיד, אבל בברכתו לעשיו אמר 'הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל' (כז, לט), ומשמעותה נתינה מושלמת מיד.

וביאר בהקדם דברי אביו זקה"ק ה'ברכת משה' זיע"ע, שהיה מרגלא בפיו בשם צדיקים על קללת הנחש 'ועפר תאכל כל ימי חיך' (בראשית ג, יד), דלכאורה יש להבין וכי מה קללה היא זאת שיהא מזונו מצוי אצלו תדיר והלא ברכה היא. אך הענין הוא, דמה שמזונו של הנחש מצוי אצלו תדיר, קללת אלקים היא, וכדרך שאומרים לשונא קח ולך, שדחה אותו השם יתברך ממחיצתו ועשהו נפרד, וניתנו לו מזונותיו די מחסורו בכל מקום שהוא, והכל כדי שלא יבוא לשאת עינו השמימה לבקש מהשם יתברך על המחיה ועל הכלכלה, ולא תהא לו שום התקשרות עם הבורא ברוך הוא, והנה אין לך קללה גדולה מזו.

על פי זה ביאר אאמו"ר זיע"ע שהברכות שבירך יצחק את יעקב, ויתן לך האלקים, יתן ויחזור ויתן, היינו שתתחדש בכל יום ההשפעה מאת הבורא ברוך הוא, בנתינה אחר נתינה, מפני שהקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים (יבמות סד, א חולין ט, ב) וחפץ בקרבתם אליו, שיהיו קשורים בקשר של קיימא להבורא ב"ה ואליו ישרו לבקש חוקם דבר יום ביומו.

אבל לעשו אמר, הנה משמני הארץ יהיה מושבך, שיהא מושבו תמיד אצל משמני הארץ, שלא יהא תלוי בהשפעת השם יתברך עליו, ולא יזדקק לשאת עינו למרום להיות קשור בתפילה להבורא ב"ה, ויהא נדחה ממחיצתו יתברך, וכענין שמצינו אצל הנחש, עכד"ק.

ובזה יתבאר הפסוק היטב, יעקב אבינו אכן מובטח היה ועומד מפי השי"ת שידאג לכל מחסורו, אך עם כל זה חזר וביקש בקשה נוספת מהשי"ת והיא שלא יפרע לו הבטחתו בבת אחת וישפיע עליו עושר בלי די, אלא ייתן לו רק 'לחם לאכול ובגד ללבוש' - קמעא קמעא בכל פעם, כפי הצרכותו ולא יותר, וכדברי קדשו של זקה"ק הר"ד לעלובער, בבחינת 'יתן ויחזור ויתן' כפי שנתבאר, כדי שיצטרך כל פעם לבקש מחדש, כך יהיה קשור תמיד להשי"ת בצלותא ובעותא בכל עת ובכל שעה.

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב וכו' ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי וגו' התחת אלוקים אני אשר מנע ממך פרי בטן (ב, א-ב). וברש"י, אשר מנע ממך - את אמרת שאעשה כאבא אך איני כאבא, אבא לא היו לו בנים, אני יש לי בנים, ממך מנע ולא ממני עכ"ל. ולכאורה הדברים תמוהים, וכי כך עונין את המועקות, כך משיבין לאישה עקרה אשר לא ילדה, בתמיהה.

ויש מפרשים שהנה הצדיקים אינם רוצים להשתמש ולתלות במעשיהן הטובים, ואינם מבקשים לעולם מהקב"ה אלא מתנת חינוך, וזהו שאמר לה 'אני איני כאבא', שיצחק לא היו לו כלל בנים, ולכן הוזקק לבקש מה' בזכות מעשיו הטובים, אבל אני שיש לי כבר בנים איני יכול להשתמש בזכות זו, אבל את שעדיין לא נפקדת בבנים, לך יאה לבקש בזכות המעש"ט שלך.

עוד נ"ל לומר דהנה התפילה בלב נשבר מועילה ומקובלת ביותר, וזהו שאמר לה 'אבא לא היו לו בנים' ועל כן היה ליבו נשבר, וכתב 'קרוב ה' לנשברי לב', מה שאין כן אני שיש לי כבר בנים ואין לי כ"כ הלב נשבר. אולם את שעדיין לא נפקדת כלל בבנים, וליבך נשבר בקרבך, תפילתך מעולה יותר ממני.

וכדאיאת במדרש (ב"ד נג, יד) 'פה תפילת החולה לעצמו יותר מכל, והעניין הוא כנ"ל שהחולה כיון שליבו נשבר, אזי תפילתו מרוצה ומקובלת יותר מכל.

בקידושא רבא בצפרא דשבתא

וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי (כח, טז). איתא ב'ערכי נחל' שכאשר עשר יהודים היושבים יחד הרי זה מקום השראת השכינה, וידוע מבעל ה'תניא' ז"ע בשם המגיד ממעזריטש ז"ע שאמר בשם הבעש"ט הק' זי"ע א שכושבים עשרה יהודים הגם שאינם מדברים דברי תורה, רק יושבים באהבה ואחוה ורעות באחדות ואינם מדברים דברים אסורים, אזי אפילו מלאך שייכנס לשם יתבטל מרוב הקדושה שיש שם, וכדאיאת בגמרא 'כל בי עשרה שכינתא שריא'.

והנה בבעל הטורים איתא על הפסוק 'וייקץ יעקב משנתו ויאמר', שאלו סופי תיבות 'צבור', ולפי האמור י"ל הרמז בזה, שכאשר ישנו ציבור של יהודים המתאספים בצוותא חדא, אזי 'אכן יש ה' במקום הזה', שם יש השראת השכינה.

רעוא דרעיון

ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים (כח, יז). הקשה מרנא הבעש"ט הק', (כתר שם טוב ח"ב ד"ה ע"ג) מהו הלשון 'אין זה כי אם בית אלקים',

דבשלמא אם היה אחד עומד לנגדו ואומר לו שאין זה בית אלקים אלא בית אחר כמו אכסניה וכדומה, אז היה מקום לומר לו בלשון שלילה, 'אין זה' כמו שאתה אומר, אלא 'כי אם בית אלקים' הוא. אבל יעקב לעצמו, היה לו לומר 'ודאי זה הוא בית אלקים'.

ופירש על פי הגמרא (שבת לא, ב. יומא עב, ב) מכריז רבי ינאי חבל על דלית ליה דרתא ותרעא לדרתא עביד - חבל על אדם שאין לו דירה והוא הולך ובונה שער לדירה.

והנמשל הוא כדמפרש רש"י (יומא עב, ב) שהתורה הקדושה היא השער להיכנס דרכו לבית ה', ומהו הבית עצמו וזהו יראת ה' שהיא העיקר והתכלית הנרצית. נמצא שמי שיש בידו תורה בלא יראה, בנה שער בלא דירה.

והנה ידוע שקודם שהלך יעקב לחרון, נטמן בבית עבר י"ד שנה ועסק בתורה, וכדאיאת במגילה (יז, א) אמנם כל אותם הי"ד שנה לא זכה להרגיש עדיין יראה כה גדולה כמו שהרגיש עכשיו כאן בהר המוריה - מקום המקדש.

ועל כן אמר 'מה נורא המקום הזה', לפי מה שאני מרגיש עתה היראה הגדולה מתברר לי שאין זה - מה שהייתי סבור מתחילה שעיקר התכלית הוא עסק התורה, עתה רואה אני שזה אינו, 'כי אם בית אלקים' - עיקר בית ה' היא היראה, וכדכתיב (ישעיה נז, ז) כי ביתי בית תפילה יקרא, וזהו - והתורה שלמדתי בבית עבר, הוא רק 'שער השמים', תרעא לדרתא, עכד"ק.

והנה על פי דברי קדשו ימתקו דברי המדרש (רבה טז, ז) על הפסוק (כח, טז) 'וייקץ יעקב משנתו', רבי יוחנן אמר ממשנתו, דהיינו שהתעורר בדעתו ממה שהיה סבור עד עתה שמשנתו - התורה היא העיקר, ועתה נוכח לדעת שהתורה היא רק השער והיראה היא העיקר.

שוה"ט ליל שב"ק פרשת תולדות בית שמש, תשפ"ד

ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה הוא, ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו (כח, כא). ופירש"י על פי דברי הגמ' ביבמות (סד.) ויעתר לו - לו ולא לה, שאין דומה תפילת צדיק בן צדיק לתפילת צדיק בן רשע, לפיכך לו ולא לה, עכ"ל.

וב'שמח ישראל' הביא דקדוק המפרשים על סיום דברי רש"י 'לפיכך לו ולא לה'

שנראה כמיותר, שכבר נתבאר ברישא, ובאמת בגמ' יבמות שהביא רש"י לא נזכר הלשון הזה, לו ולא לה.

ומבאר על פי דברי אביו הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר ז"ע על הפסוק (כח, טז) 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק', היינו שאברהם הלך תמיד במחשבה שהוא מצד עצמו אין לו שום זכות במה לתלות, רק זה הזכות שיש לו בן הגון יצחק, ויצחק תלה הכל רק בזכות אביו אברהם, וזה ה' הלכסם ודרכם בקודש תמיד, ע"כ.

ומסביר ה'שמח ישראל' את דבריו הק' עפ"י הגמ' ברכות (י, ב) כל התולה בזכות עצמו תולים לו בזכות אחרים וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו, וכאן שניהם תלו בזכות אחרים, אברהם בזכות יצחק ויצחק בזכות אברהם.

ואולי זה כוונת רש"י ז"ל 'שאינו דומה תפילת צדיק בן צדיק לתפילת צדיק בן רשע', כי הצדיק בן צדיק תולה הכל בזכות אבותיו כי הוא נולד בקדושה ובטהרה ורך המזג ובה רואה תמיד חסרונות עצמו ויודע שאינו כדאי להתפלל, ותולה הכל בזכות אבותיו.

אבל הצדיק בן רשע אין לו לתלות בזכות אבות וגם לידתו לא ה' בקדושה כ"כ ורואה א"ע טוב מאבותיו כאשר כן הוא האמת, ולזאת תולה הכל בזכות עצמו, לבד אברהם אבינו שכל עבודתו ה' בחינת 'אנכי עפר ואפר'.

והנה יצחק אבינו בגודל צדקותו היה תולה הכול בזכות אביו אאע"ה, ורבקה תלתה בזכות עצמה, ויען כי חביב בעיני הקב"ה מדת השפלות וההכנעה ושוכן את דכא לפיכך חביב בעיניו תפילת צדיק בן צדיק התולה בזכות אחרים, וזה פי' לו ולא לה.

ומוסיף ה'שמח ישראל' דאולי הייתה כוונת רש"י הק' ז"ל כי כל מעשי אבות סימן לבנים, וכל תפילותיהם היו רק לבניהם אחריהם שיוכלו להתפלל ג"כ בעת צרתם, ותפילות אבות תקנום (ברכות כו, ב) שתיקנו דרך למעבר תפילתנו ג"כ בהתכללותינו בתפילתם.

וכמבואר בזה"ק (קל"ז) וז"ל הק' הנחוץ לענייננו: ד"א ויעתר יצחק דצלי צלותא וחתר חתירה לעילא לגבי מזלא על בנין כו', ע"ש ובא"ד בגין דיתרבי ויתוסף רבות קודשא לכל מאן דאצטרין בצלותהון דצדיקיא עכ"ל הק', והיינו כי תפילתם עשה דרך לכל הבא להתפלל אח"כ ואף שלא יהי' ראוי לתפילה הזאת יתווסף בו רבות קודשא שיפעול בתפילתו כל טוב

והנה עפ"י דברי ה'שמח ישראל' הנ"ל נוכל לבאר עוד את לשון המדרש 'גילה אחר גילה', כי מלבד השמחה הפרטית שהייתה לאברהם אבינו ולשרה אמנו בהולדת יצחק, הייתה כאן עוד גילה, היינו שמחה כללית לכל ישראל על כוח התפילה שעתידי צדיק זה הנולד להנחיל לדורות. דהא כמבואר בזכות תפילת יצחק שנתקבלה יש לנו כדורות אלו פתחון פה בתפילותינו, לבקש מהשי"ת בזכות ובכוח אבותינו אע"פ שאין אנו ראויים מצד עצמנו, וזהו 'גיל יגיל אבי צדיק, גילה אחר גילה', וכלשון המהרי"ד מבעלזא דהיינו שיגילו גם אחרים בשמחה זו, על שערי התפילה שנפתחו לדורות הבאים בזכות יצחק אבינו.

וכשנולד בן לצדיק יכולים כולם לברך הטוב והמטיב. ויש לבאר על פי דברי רש"י על הפסוק (לעיל, כא, ו) 'כל השומע יצחק לי', ומדרש אגדה הרבה עקרות נפקדו עמה, הרבה חולים נתרפאו בו ביום, הרבה תפילות נענו, ורוב שחוק היה בעולם, ודבר זה נרמז בשם יצחק. חזינן מהכא דכשבאה ישועה לצדיק נפתחים שערי ישועה לכולם ושפיר שייך לכולם לברך ברכת הטוב והמטיב. וזהו שאמר המדרש 'גיל יגיל אבי צדיק' - גילה אחר גילה, דהיינו שיגילו גם אחרים בשמחה זו, כמו שהיה בעת שאברהם הוליד את יצחק, עכ"ל.

ע"י זכות תפילת הצדיקים שהתפללו על הדבר הזה, ואף על בני חיי ומזוני דלאו בזכותא תלי' מילתא אלא במזלא עילאה (מר"ק כ"ח ע"ש) וכמבואר בזוה"ק שם.

וזהו כדברינו הנ"ל אשר רבקה תלתה בזכות עצמה שהייתה צדקת באמת, ואם היה הקב"ה שומע אז לתפילתה ממילא הי' נשאר זכר הנפלאות האלה ע"י תפילותי' ג"כ על בחי' זאת, וממילא מי שאין לו במה לתלות בזכות עצמו לא הי' יכול להתפלל ולעורר תפלת רבקה, שאין תפילתו דומה לתפילתה, שהיא היתה צדקת והי' לה זכות עצמה, משא"כ המתפלל הזה.

ולכן הקב"ה הצופה ומביט עד סוף כל הדורות בחסדו הגדול למען לעשות זכר לנפלאותיו במידת חנון ורחום ה', הקשיב ונעתר לתפילת יצחק שתלה הכל בזכות אביו, ואף שלפי האמת הי' לו זכות עצמו, אך הוא תלה הכל רק בזכות אבותיו, כדי לעורר כוח תפילה ב'זכות אבות' לדורות, כדי שגם אנחנו הגם שאין לנו זכות עצמינו נוכל לפעול בתפילתנו בזכות ובכוח תפילתו של יצחק, ולהתווסף בנו רבות קודשא ע"י התפילות וכו'.

וזהו שסיים רש"י וכפל בלשונו 'לפיכך לו ולא לה', היינו דבמכוון לא קיבל השי"ת אלא את תפילת יצחק המורה לנו שגם יהודי המתפלל בזכות ובכוח אבותיו, אף הוא ראוי להיענות משמים שיתמלאו משאלותיו לטובה, והיינו שתפילת יצחק חתרה חתירה וכבשה דרך לתפילותיהם של יהודים בדורות הבאים שיתקבלו לרצון בכל מצב ובכל דרגה שהם, עכ"ל. וזוהי ה'שמח ישראל' בביאור דברי רש"י.

והנה איתא מהרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע על הפסוק 'אלה תולדות יצחק אברהם הוליד את יצחק וגו'', ובמדרש (פר' ס"ג) 'גיל יגיל אבי צדיק ויולד חכם ישמח בו, גילה אחר גילה בזמן שהצדיק נולד' ע"כ, ופירש על פי דברי האליה רבה' (או"ח סימן רכ"ג) בשם ספר חסידים (סימן תתמ"ג) דהנה כשנולד בן מברכים אביו ואמו ברוך הטוב והמטיב,

ועד ההבורות דחסידי לעלוב בארה"ק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד, ערש"ק פרשת ויצא תשפ"ד

אשרנו ומה טוב הלקנו

זכינו ובחורי החמד בכל אתר ואתר ענו ואמרו נעשה ונשמע כפקודת קדשו של עט"ר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לנצל את מוצאי השבתות הארוכים של ימות החורף להתעלות במעלות התורה ולקנות קנין נצחי בדבר השם - זו הלכה, בשיתון וליבון הלכות שבת שאלות ותשובות לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא, אשרינו ומה טוב חלקנו ומה נעים גורלינו, יכלו מחיל אל חיל להרבות ספסי דבי מדרשא בכמות ובאיכות.

ואלו האברכים החשובים שנתמנו ללבן הסוגיות
ולהגיש את השו"ת לבחורים:

בית שמש: הרה"ג ר' משה נחום אייזנבך שליט"א
בני ברק: הרה"ג ר' מרדכי קרקובסקי שליט"א
ירושלים: הרה"ג ר' שמעון הרשקופ שליט"א
ביתר: הרה"ג ר' יהושע פרוש שליט"א
אלעד: הרה"ג ר' יהודה קורנבליט שליט"א

בברכת התורה
וע"ה החמורות

החומר הנלמד השבוע - פרשת ויצא:
הלכות בורר - סימן שי"ט סעיפים ב'-ג'

זיכרונות יקרים על כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בעיר הקודש צפת, מפי הרה"ח ר' ברוך יצחק לוסטיג שליט"א

ממדינות אפריקה ובגיל צעיר הניח הכול מאחוריו והצטרף לעם היהודי.

בתקופה בה שימשת כ'הויז בחור' טרם הוקם בית מדרשו של רבינו בצפת, באותם ימים היה הרבי מתפלל מנחה ומעריב בביהמ"ד 'יתד התשובה' ברחוב הנשיא.

באחד הימים בין מנחה למעריב ניגש ר' נתן זה אל רבינו וסיפר לו את סיפור חייו המסעיר, על התקרבותו ליהדות, לאחר שסיים שטח בפני רבינו שאלה שלא נותנת לו מנוח:

"בהתחלה, לאחר שהתגיירתי, הרגשתי בהארה גדולה" סיפר, "הייתי יושב בבית הכנסת 'טשרנוביל' כאן בצפת ולומד מבוקר עד ערב, אך כעת לאחר שכבר חלפה תקופה נעלמו כל אותם הארות, כעת הכול הולך אצלי בקושי לאין ערוך, חש אני בהתנגדות ובמלחמת היצר שלא הייתה לי קודם".

רבינו זי"ע ישב והאזין ברוב קשב לשאלתו, כשכל תנועותיו ואמרות הקשבה והבנה לדברי הזולת. לאחר שסיים לשטוח את השאלה, השיב לו רבינו במילים אלו:

"איתא בגמרא (קידושין ל, ב) 'יצרו של אדם מתגבר עליו כל יום ומבקש המיתו כו' ואלמלי הקב"ה עוזרו אינו יכול לו". זו הייתה תשובתו של רבינו, כאומר, אכן, זאת היא מלחמת התמידית של כל יהודי כל ימי חייו, תפקידו של יהודי הוא להילחם עם היצר הרע, אלא שהקב"ה עוזרו ונותן לו את הכוחות והסיוע מלמעלה לנצחו.

היה זה מחזה מופלא לראות איך מילותיו הספורות של רבינו מבעירות את ליבו של גר הצדק ר' נתן שליט"א, ממש מחוללות סערה בקרבנו. הוא נאחז בהתרגשות אדירה והודה לרבינו מעומק ליבו על דברי החיזוק שהאירו את דרכו. היה זה מעמד בלתי נשכח.

הנקע חלף מאליו

לאחר שהוקם בית מדרשו של רבינו זי"ע בעיר הקודש צפת ייסד בו רבינו שיעור קבוע ב'דף היומי'. בין משתתפי השיעור נמנה ד"ר פורת, רופא מנתח מומחה ירא שמים.

באחד הימים בעודי אברך צעיר נוכחתי שרבינו פוסע בכבודות ובצלעיה קלה, הבנתי שקיבל כנראה מכה ברגלו והדבר גורם לו לכאבים. בראותי זאת עלה בדעתי לבקש מהד"ר פורת לבדוק את רבינו, ואכן לאחר השיעור בדף היומי פנה הרופא לבדוק את רבינו.

אגב, זכורני שבטרם בדק את הרבי, פנה הרופא ואמר לרבינו 'אני מוכן לבדוק את הרבי בתנאי שהרבי יתפלל על הילדים שלי', ורבינו נענה והשיב לו שימלא את מבוקשו.

ולבקר אותו כדי לפייס אותו ולוודא שלא נפגע ממנו חלילה. הייתי אז היחיד שזכה להתלוות ביחידות אל רבינו בצעידתו לביתו של היהודי הזה.

הרבי עלה ודפק בדלת ובמשך שתיים תמימות! ישב עם הבחור המדובר, שוחח עמו בחמימות שאין כדוגמתה, עבר עמו מחדר לחדר בביתו (והיה לו בית גדול ומרווח בו התגורר ביחידות) הביע התעניינות כנה בכל פרט בחייו, מה הוא מבשל, מה הוא אוכל.

למשל זכורני שהיה לו בבית תנור חימום מיוחד, קמין של גחלים, והרבי שאל והתעניין איך הוא משתמש בו, וכיצד מבעירים אותו, כשאני עומד מן הצד ופשוט משתאה לראות איך הרבי, רבן של ישראל, שרבים עומדים ומצפים למוצא פיו, עומד ומקדיש את זמנו היקר כדי לשמח יהודי, כאילו אינו ממנהר לשום מקום בעולם.

ועד כדי כך, במהלך אותן שתיים הגיע לפתע טלפון דחוף אל הרבי, על הקו היה נאמן בית רבוה"ק הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א ובפיו שאלה דחופה בענייני הכלל, אך הרבי רומז לי בתנועת ידו שכעת אינו יכול לקבל שיחות, 'לא עכשיו'.

שתיים תמימות ישב הרבי עם אותו יהודי והעניק לו את התחושה הטובה ביותר בעולם, עד שוודא שהיהודי שש ושמח ואין בליבו חלילה שום תחושה לא טובה ושמץ של קפידא, או אז פנה אליו רבינו ואמר לו בחביבות: "נו, ב"ה יש לך בית גדול, מרווח, עם הרבה חדרים, כעת צריך רק למלא אותו במשפחה וילדים, הגיע הזמן להתחתן להקים בית בישראל", הרבי בירך אותו שיזכה להקים ביתו ובכך נפרד ממנו לשלום.

(במאמר המוסגר, זכורני, כשיצא הרבי מביקורו אצל היהודי הזה, הגיע הרה"ח ר' צבי הערשיל ברקוביץ שליט"א שזכה לשמש במסירות את רבינו בעיה"ק צפת, והתעניין אצלי מדוע ולמה ראה הרבי לערוך ביקור מיוחד בביתו של היהודי הזה.

כששמע שהרבי חושש הוא שמא יש בליבו עליו, כי הפסיק להגיע להתפלל, פנה ר' הערשיל נרגשות אל רבינו וסיפר לו כי הוא יודע בבירור שהסיבה בגינה הפסיק להגיע לבית הכנסת אינה קשורה כלל אל רבינו אלא לדבר אחר לגמרי, רק אז נחה דעתו של רבינו (כליל).

אלמלי הקב"ה עוזרו

בעיר צפת מתגורר גר צדק מפורסם ושמו הרב נתן ג. הוא נולד כבן למשפחת מלכים באחת

את שיחתנו עם הרה"ח ר' ברוך יצחק לוסטיג שליט"א, מיקירי וטובי אברכי אנ"ש בבני ברק, אנו פותחים בנושא בו עסקנו במאמרים בשבועות האחרונים: עבודת קדשו ומסירותו של רבינו זי"ע למען הקמת בתים בישראל והצעת שידוכים.

הרה"ח ר' ברוך יצחק שליט"א, כמי שזכה להתגורר בעיה"ק צפת במשך כמה שנים בצילו של רבינו זי"ע, מפנה זרקור מיוחד למסירותו של רבינו להציע ולטפל בשידוכים עבור יהודים שבורי לב, נדכאים וקשי יום, שלא היו חסרים בצפת של אותם ימים.

זכורני, הוא מספר, לאחר הסתלקותו של רבינו זי"ע, ניגש יהודי צפתי, אליי ולאחי הרה"ח ר' משה שליט"א גבאי בית מדרשו בעיה"ק צפת, ושלף מכיסו והראה לנו פתקא יוצאת דופן בכתב ידו של רבינו זי"ע, בה כתב לו בנוסח בערך כעין זה:

"הנני מעיד על הבחור הזה שהוא ירא שמים ואני מוכן לשלם חמש מאות דולר למי שיציע לו שידוך, שמעון בידרמן".

מתברר שאותו יהודי, בחור מבוגר שהפרוטה אינה מצויה בכיסו, ניגש אל רבינו ושפך לפניו את צערו על גילו המתקדם ועל כך שאיש בעולם אינו נותן דעתו להציע לו שידוכים, ורבינו בשמעו זאת העניק לו ברחימאיותו את הפתק הזה השמור תחת ידו עד היום.

"כעת צריך למלא את חדרי הבית בילדים"

זכורני סיפור נוסף, בבית מדרשו של רבינו בצפת היה מתפלל במשך שנים יהודי מבוגר, תושב צפת, שטרם זכה להקים בית בישראל. והנה תקופה אחת חדל אותו יהודי להגיע.

בליבו של רבינו התעורר חשש שמא, מי יודע, אולי אותו יהודי נפגע ממנו בצורה כלשהי ולפיכך חדל להגיע. באותה תקופה שימשתי כ'הויז בחור' אצל הרבי, היה זה לאחר תקופת החגים של חודש תשרי שנת תשס"ג.

כידוע לפני אותו ראש השנה עבר רבינו אירוע מוחי קל שב"ה לא השאיר אחריו עקבות, באותה תקופה הורו הרופאים לרבינו להרבות בהליכה לצרכי בריאותו, ואכן באותם ימים החל רבינו לצעוד לבריאותו מדי ערב ברחובות עיה"ק צפת.

זכורני שהיה אז מרגלא בפומיה דרבינו, וחזר ואמר זאת באותה תקופה כמה וכמה פעמים, "בראשית ברא, די ערשטע זאך דארף מען זיין געזונט, ראשית כל על האדם מוטל לדאוג לבריאותו".

והנה באחד הלילות אומר לי רבינו שהיום ברצונו ללכת לביתו של אותו בחור מבוגר

לאחר בדיקה קצרה קבע הרופא שמדובר בנקע ברגל וכי יש לטפל בו בהקדם, בו במקום חבש את רגלו של רבינו ונתן לו כמה הוראות רפואיות. למחרת בבוקר ראיתי את הרבי מגיע לתפילת שחרית, הוא צעד מהר כדרכו בקודש, אך בצליעה קלה.

בטרם נכנס רבינו לביהמ"ד פנה רבינו למקווה הטהרה הצמוד, אך עוד בטרם נכנס לדלת המקווה ראיתי כיצד הוא חולץ מרגלו את התחבושת שהניח לו הרופא ומשליך אותה לפח האשפה.

מאותו רגע לא התעסק רבינו יותר עם הנקע, שוב לא חבש תחבושת וכדו', ולמרבה הפלא העניין כולו חלף כלעומת שבא, בבחינת דברי הגמרא 'כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סיעיה'.

העצם החליקה מאליה

דבר פלא זכורני, כ"ק גאב"ד מאקאווא שליט"א היה מגיע פעמים רבות בראש חודש אל רבינו להסתופף בצלו ב'סעודת ראש חודש', והיה מביא עמו פמלייה של אנשי שלומו ואף מאכלים לסעודה.

באחת הפעמים באמצע הסעודה נתקעה עצם של דג בגרונו אחד מאנשי פמלייתו של הרב ממאקאווא, האיש החל להשתעל ולהיחנק, מרגע לרגע התברר שמצבו חמור.

כ"ק גאב"ד מאקאווא פנה אל רבינו וביקש 'שהרבי יעשה משהו, שהרבי יפעל שייצל'. אמנם רבינו נענה בפשטות, משל אין בידו לסייע ולפעול מאומה: 'סאיז דא א שפיטאל דא, איינער זאל איהם נעמען - הרי יש כאן בית חולים בעיר, שמישהו יקח אותם במהירות לבית החולים'.

גאב"ד מאקאווא חזר שוב על מבוקשו 'שהרבי יפעל משהו', והנה תוך כדי דיבור, מבלי שיאמר רבינו אף מילה, לפתע באורח פלא החליקה העצם בגרונו והכול הסתדר מאליו כהרף עין.

אגב, מוסיף לנו הרה"ח ר' משה לוסטיג שליט"א: אותו טיש ראש חודש מדובר היה בר"ח אייר, הילולת הרבי ר' שמעלקא

מניקלשבורג זי"ע. במהלך השוה"ט הציג גאב"ד מאקאווא שליט"א בפני רבינו יהודי אחד באמרו ש'הוא נכד של הרבי ר' שמעלקא זי"ע'. נענה רבינו: "נכד גשמי? נו, להיות נכד רוחני, זאת היא מעלה וחשיבות".

להעניק ליהודי הרגשה טובה

באחד הימים נכנס אל רבינו אברך צעיר שנודע כמי שיד לו בענייני קבלה, אברך זה נוהג היה להיכנס אל רבינו בצפת מדי פעם, בהיכנסו הפעם נענה באוזני רבינו ברחבות: "הייתי כעת באחד מקברי הצדיקים הטמונים בגליל, ומה אומר ומה אדבר, ניתן לפעול שם ישועות גדולות".

רבינו בשמעו זאת הביע התפעלות עצומה מדבריו, לא נחה דעתו עד שהורה למשמש שהיה בחדר להתקשר לנהגו האישי בצפת, הרה"ח ר' אברהם אילוז שליט"א, כשעלה ר' אברהם על הקו פונה אליו רבינו ואומר לו שנמצא אצלו כעת רב גדול ונכבד והוא אומר שאפשר לפעול ישועות גדולות בציון פלוני. 'ר' אברהם, מסיים רבינו, 'מתי תיקח אותי לשם?...'.

לא שייך לתאר את השמחה וקורת הרוח שגרם רבינו לאותו אורח שפניו קרנו וזרחו מאושר בהיווכחו לראות שאכן הוא 'גילה' לרבינו דבר כה גדול שטרם היה ידוע לו מעולם.

הטלפון שביטל את הארוחה

זכורני באחת הפעמים שהרבנית הצדקנית ע"ה נסעה לארצות הברית לבקר את בני המשפחה ורבינו נשאר בעיה"ק צפת. באותם ימים הבחנתי כי רבינו אינו מכין לעצמו ארוחה וכדומה, אלא מתקיים על מעט מיני מזונות ותרגימא שהיו לו בבית, ותו לא.

הייתי אז אברך צעיר, כיון שהגיע יום שלישי בשבוע ואנוכי יודע שמאז שבת קודש לא אכל רבינו ארוחה משביעה, עלה במוחי רעיון. הלכתי וקניתי דג 'מושט' ואפיתי אותו, הכנתי גם מנת כוסמת 'קאשע' כתוספת, סידרתי הכול בצלחת כראוי והכנסתי את המנה לחדרו של רבינו הצמוד לבית מדרשו.

לא אשכח את הכרת הטוב העצומה בה הודה לי רבינו על הארוחה והמחשבה, הרבי ישב ליד השולחן והתכוון לטעום מהמנה שהבאתי, אך הנה, רגע לפני שפנה לאכול נכנס לפתע אחד המשמשים ואמר שזה עתה הגיע 'טלפון'...

היה זה טלפון קשה מאוד של הזכרה, כשבמהלך השיחה הבינו המשמשים מתוך הדברים שמדובר בסיפור לא פשוט. השיחה הסתיימה. הרבי הוריד את השפופרת ונאנח אנחה עמוקה... מיד לאחר מכן הסיט בעדינות את הצלחת הצידה, קם ממקומו, כיבה את האור בחדר ועלה לביתו בלי לאכול מאומה.

עמדתי נפעם ונרעש מהמחזה שהייתי לו עד, הן ראיתי כמה הודה לי רבינו על המאכלים שטרחתי והבאתי לו, לאחר כמה ימים בהם לא סעד כראוי, אך ברגע שהגיעה שיחה של יהודי הזקוק לישועה הוא כבר לא היה מסוגל להכניס לפיו מאומה...

בכלל, בשנים האחרונות לחיי רבינו זי"ע עלי אדמות, אנו שהתגוררנו בצפת וחיינו בצלו של רבינו, היינו עדים יחד עם המשמשים בקודש בצפת למאורעות מטלטלים סביב הטלפונים וההזכרות שהגיעו לרבינו.

כשהגיעה אל רבינו שיחת טלפון של הזכרה קשה, בן רגע הייתה האווירה סביבו משתנה ונעשית נוראה ומאוימת, רבינו זי"ע היה נכנס לצער נורא, משתתף בצרתם של ישראל בכל נימי נפשו, ביטוי חי של 'עמו אנוכי בצרה', היה זה פחד נורא.

ידענו היטב שלאחר הזכרה קשה כל סדר יומו של רבינו משתנה לאלתר, הכול נעצר מלכת. אם בימים כתיקונם היה רבינו פונה לאחר תפילת מעריב להליכה לצרכי בריאותו, הרי שבימים כאלו היה עולה מיד לביתו כשאינו מסוגל להוציא מילה מפיו מרוב צער.

דברים כאלו קרו עשרות פעמים ויותר, לפעמים בזמנים כאלו היה מבקש לנסוע למקומות מסוימים ולקברי צדיקים, כשאנו רואים לעינינו עד היכן מגיעה השתתפותו של אותו צדיק בצרתו של יהודי אחר, עוד יותר מצרתו הפרטית, ועוד הרבה ניתן להאריך ולספר בעניין זה, זי"ע. (המשך יבוא בעז"ה)

מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

תאמר כשעבר יעקב על בית המקדש מדוע לא עכבו שם, איהו לא יהיב לביה להתפלל במקום שהתפללו אבותיו ומן השמים יעכבוהו, איהו עד חרן אזל כדאמרינן בפרק גיד הנשה, וקרא מוכיח וילך חרנה, כי מטא לחרן אמר, אפשר שעברתי על מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי בו, יהב דעתיה למהדר, וחזר עד בית אל וקפצה לו הארץ, ע"כ.

לכאורה יש להבין מפני מה באמת כשעבר יעקב אבינו ע"ה על בית המקדש לא נתעכב בדרכו להתפלל במקום שהתפללו אבותיו, והמתין עד שבא לחרן, ובחרן אמר אפשר שעברתי על מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי בו, ואז קפצה לו הארץ.

ויש לומר על פי מעשה הידוע מזקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א, כי באחת מנסיעותיו

(תשס"ג)

אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים, (בראשית כח, זי). וברש"י הק' איתא וז"ל: ואם

דברות קודש

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, (בראשית כח, ז). ובמדרש (בראשית רבה סח, ב) רבי שמואל בר נחמן פתח (תהלים קכא) שיר למעלות אשא עיני אל ההרים, אשא עיני אל ההורים, למלפני ולמעבדני, מאין יבוא עזרי, אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה, מה כתיב ביה, ויקח העבד עשרה גמלים וגו', ואני לא נזם אחד ולא צמיד אחד וכו', חזר ואמר, מה אנא מובד סברי מן בריי חס ושלום לית אנא מובד סברי מן בריי, אלא עזרי מעם ה' (שם) אל יתן למוט רגלך אל ינום שומרך הנה לא ינום ולא יישן וגו' ה' ישמרך מכל רע מעשו ומלבן ישמור את נפשך ממלאך המות ה' ישמר צאתך ובואך, ע"כ.

הנראה לומר, דייעקב אבינו אמר דבאמת הנה אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה לקח עמו עשרה גמלים וכל טוב אדוניו בידו, והוא אין

הרה"ג ר' יאיר וינשטוק שליט"א - נו"נ לרבוה"ק

המבדיל בין ישראל לעמים

ליום ההילולא התשעים של הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זיע"א - י"ג כסלו תרצ"ד

אחרי חג השבועות תרע"ד, כשמצב בריאותו התערער, נסע האדמו"ר הצדיק רבי ישראל מטשורטקוב זיע"א לדרוש ברופאים המומחים בגרמניה. החסידים התפלאו כאשר האדמו"ר הנערץ, שלא כדרכו בנסיעות קודמות, נטל עימו חפצי ערך רוחניים, כמו פריטי לבוש של אבותיו, ספרי קודש שקיבל בירושה ועוד. במסעו מטשורטקוב לגרמניה עבר הרבי בהרבה ערים ועיירות, וחסידיו שהתגוררו באותן ערים יצאו לתחנות הרכבת לקבל את פני רבם. כשעבר בעיר קראקא שבגליציה, נסעו חסידיו מקראקא ללוותו עד גבול "שלושת הראשים", ליד נהר הוויכסל, שם נפגש גבולן של שלוש המעצמות באותם ימים: אוסטריה, רוסיה, וגרמניה.

לאחר ברכת הפרידה זקף האדמו"ר את עיניו למרום ואמר: "אוסטריה אומרת 'לי הארץ', רוסיה אומרת 'לי הארץ', וגם גרמניה טוענת כך, ואני אומר: לה' הארץ ומלוואה!"

תמהו החסידים על דבריו אך הנה הוסיף הרבי עוד כמה משפטים חסרי פשר, "אבי הקדוש אמר לי זמן מה לפני הסתלקותו 'ראיתי בחלום כוס שחורה'. הוא שהה מעט והמשיך, 'אין היום מתחיל להאיר עד שיחשיך כליל'..." "חותני ז"ל אמר 'וינה היא עיר מלוכה', ואני אומר שבוינה טוב לקדש..."

הקהל הרב שעמד שם נותר פעור פה, לשמע שיחות סתרים אלו מפיו של הרבי שנודע תמיד בדבריו השקולים והמדודים. שלושה חודשים אחרי כן (בתשעה באב תרע"ד), פרצה באופן פתאומי מלחמת העולם הראשונה, שהייתה עקובה מדם יהודי. האדמו"ר עצמו נאלץ להגר עם כל משפחתו לוינה. או אז הבינו החסידים על מה נסבה שיחתו התמוהה בשעתה.

כשהגיע הרבי לוינה פתח הרבי בפעילות נרחבת להרמת קרן היהדות שהייתה בשפל מאתיים אלף יהודים גרו אז בוינה, אך רק מעטים מהם שמרו שבת. ורבי ישראל הפציר בנועם לשונו בכל יהודי שנכנס אליו לבקש עצה או ברכה, "הבטח לי שתשמור שבת". מאות יהודים וינאיים הבטיחו לו בהן צדקם שמירת שבת כהלכתה, ובגינם לא עזב עוד את עיר הבירה האוסטרית גם לאחר שנדמו רעמי התותחים והמלחמה הסתיימה. חסידיו מגליציה באו לבקשו שישבו אליהם והוא סרב: "מאות יהודים הבטיחו לי לשמור שבת, אם אעזוב - מי יודע אם יעמדו בניסיון".

המלים שאמר לפני המלחמה, "בוינה טוב לקדש", קיבלו משמעות נוספת, הרבי לא רק קידש על היין בוינה, הוא קידש יהודים רבים... סיטונאי האריגים היונאי ליאון טאובה, היה

אחד מן היהודים שהרבי קידש...

בצעדים נמרצים חצה ר' לייבל סוחר האריגים את ה'שטראסה'. חבילת אריג חדשה תחת שחי. בקרן הרחוב הייתה חנות האריגים הגדולה הומה לקוחות כתמיד. ר' לייבל קימט מצחו, אימץ את עיניו והביט בתימהון לכל עבר. זבנים שרתו לקוחות מתעניינים, וענו בסבלנות על שאלות טורדניות. ההמולה כרגיל, אלא שבעל החנות עצמו, ידידו הטוב ליאון, אינו נראה. בהיסוס קרב אל הזבן הראשי ושאל אותו היכן בעל החנות.

"ליאון?", נתגמגם הלה, "אה, אה, הוא לא נמצא, אשמח למלא את מקומו, במה אוכל לעזור?"

הקמטים במצחו של ר' לייבל העמיקו יותר. בכל אותן שבע שנים של מסחר שוטף בינו לבין ליאון טאובה, מעולם עוד לא אירע שיכנס לחנות וליאון החרוץ נעדר ממנה, ומהו הסומק הפתאומי שהציף לפתע את פניו של הזבן, והגמגום הבלתי מובן...

הוא עשה עצמו כמי שהחליט לעזוב, פסע לכיוון היציאה עד שעניו הבולשות של הזבן לא עקבו עוד, ולפתע פנה במהירות לאחוריו וחמק בלאט אל המשרד.

"אין כניסה", שמע קול מוכר מכריז בתקיפות בירכתי החדר, "אה, זה אתה ר' לייבל? אליך לא התכוונתי".

"מה היה לך, ליאון" סקר לייבל בדאגה את פניו העגמומיות של ידידו הותיק ומבטו הכבוי, "אינך חש בטוב?"

"מה אכפת לך?" התקיף אותו ליאון בגסות.

ר' לייבל נדהם, מה אירע לנימוסיו האוסטריים המהוללים של ידידו הטוב. אך לא אדם כר' לייבל, חסיד טשורטקוב ותיק, יפגע. הוא הבין היטב לנפש האדם. ידע כי לפעמים מאחורי התקפה פרועה על חבר טוב, עלולה להסתתר זעקת-שבר "הצילו".

"מה יום מיומיים, מדוע אתה מתנהג ככה?" "ואם אספר לך, במה תוכל לעזור לי?" המשיך ליאון ותקף.

לייבל לא הירפה, "דאגה בלב איש שיחנה, אדרבה, ספר ואולי אוכל לסייע".

"משבר חמור עובר על משפחתי", התייפח הסוחר, "צרה צרורה נתרגשה עלי, צרת הבת".

ליאון שלף מכיסו את הממחטה הצחורה, וניגב את עיניו הלחות.

"בתי, בתי, בתי יחידתי", נשנק בבכיו ולא יכול היה להמשיך.

"מה אירע לה?", נחרד ר' לייבל, "מחלה קשה תקפה אותה?"

"גרוע מזה", ייבב ליאון.

האווירה נעשתה כבדה ומעיקה. לייבל חשב מן ההמשך, שתק שתיקה ממושכת והמתין.

"היא התארסה עם גוי", הטיח ליאון את המלים הנוראות, "בתי היחידה עומדת להינשא לגוי! להתבולל!!!"

"יודע אתה ר' לייבל, כי אינני שומר מצוות", המשיך ליאון בקול שבור, "אולם עז חפצי להישאר במסגרת העם היהודי בכל מחיר".

- אינני יכול לשאת מחשבה זו, קם פתאום ליאון מכיסאו המגולף, "אם תוציא את זממה אל הפועל", סינן בלחישה מבשרת רעות ועיניו יוקדות באש זרה, "אשים קץ לחיי! כן, אני אתאבד! אתאבד!" והוא פרץ בדהרה מטורפת במשרדו המפואר, מפיל רהיטים וחפצים לכל עבר וקורא קריאות נואשות.

מאמצים רבים וכוחות גוף ונפש בל ישוערו נדרשו הימנו, מר' לייבל, עד שהצליח להרגיע את רוחו הסוערת של ידידו המשתולל.

"ליאון, לא הכל אבוד, אפשר להוציא אותה מהבוץ, אבל עליך להישמע לי".

"כל מה שתאמר, לייבל".

"בוא אתי עכשיו, אל הרבי שלי, הרבי מטשורטקוב".

"מתי הלכתי ככה, במהירות כזו אל הרבי?" שאל ר' לייבל את עצמו, כשהיו שניהם גומאים את רחובותיה של וינה, חולפים במהירות רבה על פני ה'שטראסות' הרחבות של עיר המלוכה, ומתעלמים מן היופי הניבט בכל פינה. התלהבותו של ליאון לא ידעה גבולות, ור' לייבל התקשה להדביק את מרוצתו.

בנשימה טרופה הגיעו לבית האדמו"ר, ליאון ניגש בבהילות והקיש על הדלת, אלא שר' לייבל עצר בעדו, ולימדו כי אל ביתו של אדמו"ר אין מתפרצים כך, ושנית, יש לכתוב 'קויטל'.

חגור באבנט נכנס ר' לייבל בדחילו ורחימו לקודש פנימה. מבוייש קמעא, צעדיו מהוססים, נכנס אחריו ליאון, נפעם מזיו טוהרו של הרבי, מן הצורה המלכותית הקדושה, כמוה לא ראה מימיו.

הרבי קרא את הפתקה, ר' לייבל סיפר בקצרה לרבי על חומרת מצבו של חבירו. הרבי הרים את עיניו החודרות והבווערות ונעץ בסוחר מבט כחול ונוקב.

"האם תקבל על עצמך לשמור שבת?"

לעילוי נשמת
הרה"ח **ישראל מאיר יז"ט**
בהר"ר **יקותיאל צבי**
דונט זצ"ל
נלב"ע י"ב כסלו תשע"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י חתנו ידידנו הנכבד
העומד לימינו בכל עת
הרה"ח **יוסף טיקוצקי שליט"א**

לעילוי נשמת
האשה החסונה הצוה"ח
גנדל חנה נע"ה
מררת
ב"ר **יעקב ז"ל**
נלב"ע ט"ז כסלו תש"נ
תנצב"ה

הונצח ע"י בנם
ידידנו הנכבדים החשובים מחשובי אנ"ש
העומדים לימינו בכל עת

הרה"ח **יעקב יוחנן** הבן **וייס שליט"א**
הרה"ח **שמואל ישראל** הבן **וייס שליט"א**
מסור בל"ג לנ"ק מרן אדמו"ר זיע"א
ולחברתו א"א מ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לעילוי נשמת
הגה"ח רבי **אברהם בנימין**
בן רבי **זאב דוב זצ"ל**
חתן גאב"ד פרטבורג זצוק"ל
נלב"ע י"ז כסלו תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י בנו ידידנו הנכבד האי גברא יקירא
רודיצ"ח מקים עולה של תורה ותפלה ראש
ודאשון לכל דבר שבקדושה, נודע לשם
ולתהילה, מגזע ארליים ותרשישים
הרבני החסידי המפור' **יוסף נחום לודמיר שליט"א**

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי **אברהם משה**
בן הרה"ח רבי **אליקים**
געציל ז"ל

מחשובי מתפללי בית מדרשינו
זוכה לקרבה יתירה מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א
נלב"ע י"ד כסלו תשע"ד
תנצב"ה

הונצח ע"י בנו ידידנו הנכבד והנעלה
מרדכי זאב בינלה
הרה"ח **שליט"א**

"אם כך", נעמד הרבי ועיניו הגדולות יורות זיקים,
"הוא יעזוב אותך!"

יומיים עברו. ליאון ובני משפחתו הסבו אל השולחן
ללגימת קפה של שחרית. נקישות עזות על הדלת
הפרו פתאום את שלוות הבוקר.

"מי זה דופק כגזלן בבוקר השכם", רטן ליאון וניגש
אל הפתח.

כרוח רעה התפרץ החתן הגוי פנימה, פניו זועפות
ומבטו מאיים בעליל.

חיוכה של הכלה נמחה בבת-אחת למראה ארוסה
הזועם. "דעי לך" פתח ללא גינונים יתרים, אף ללא
ברכת שלום... "הקשר בינינו נפסק מהיום והלאה,
שוב אין לי כל עסק אתך!". בטרקת דלת עזב את
הבית. בעיניים קמות הביטה הכלה לשעבר לעבר
הדלת, באזינה עוד מצלצלים דברי הרבי: "הוא יעזוב
אותך"...

עוד באותו יום שכר ליאון תלמיד-חכם יר"ש שיכשיר
את מטבחו וילמד את בני המשפחה א"ב של יהדות.
מקץ תקופה קצרה שונו בני המשפחה ללא הכר,
ליאון שהיה לאריה, הפך לאחד מן המניין בקלויז
חסידי טשורטקוב בויהו ובתו נישאה לאחד מטובי
צעירי הקהילה החרדית בעיר!...

(על פי הספר "דורש טוב" שהו"ל דודי הרה"צ רבי דוד
משה שפיגל זצ"ל מגדולי וחשובי חסידי טשורטקוב.
שמעתי מאבי הגה"ח רבי שלמה מנחם זצ"ל כי כאשר
עזב רבי דוד משה בימי בחרותו את הגולה ועלה
מקראקא לארץ ישראל, הלך להיפרד מרביה"ק רבי
שמעון נתן נטע זיע"א שהתגורר אז בעיר, והיה לפלא
שלאחר שכבר נפרד ממנו לשלום ועמד לצאת מהבית,
ליווה אותו רביה"ק הרשנ"ן עד הדלת ושוב נענע לו
בראשו בחיוך מאיר פנים ובתנועה מיוחדת בחוזקה
כמי שאומר לו 'עוד נשוב וניפגש ביתר שאת'. לימים
כאשר עלה לירושלים ונשא את דודתי הצדקת מרת
חיה מאטיל ע"ה, אחות אבי ובת זקני הרה"צ רבי
מרדכי דוד וויינשטאק זצ"ל, הובררה למפרע כוונתו
הטמירה של רביה"ק הרשנ"ן זיע"א.

מוגש במיוחד לכבוד שמחת הנישואין בבית מו"צ
דקהילתנו הגאון החסיד רבי אהרן מרדכי גרין
שליט"א עם המחונן הרה"ח רבי שלמה וינשטוק
שליט"א, בהגה"ח רבי מרדכי יוסף שליט"א, בן הרה"ח
רבי חיים רפאל ברוך וינשטוק בהרה"צ רבי משה יאיר
זצ"ל וחתנו של הרה"צ רבי דוד משה שפיגל זצ"ל).

"רבי קדוש, כדי להציל את בתי, אהיה מוכן לכל
דבר".

"תוכל להבטיח לי?", שאל הרבי בקול רך, והסוחר
הבטיח בהן צדקו.

"אם כן, הייתי מבקש כי תביא לכאן את בתך", ביקש
הרבי.

"זה בלתי אפשרי, בתי שונאת יהודים חרדים, היא לא
תסכים בשום אופן".

והרבי בשלו: "תנסה!"

את מבטה הלועג של בתו, לא שכח ליאון ימים רבים.
"אבא, נעשית 'פנאט' כמו כל ארוכי הזקן ההם?"
שאלה בתו בבוז, שעה שבקש ממנה ללכת איתו
אל הרבי, והלעג צרב את לבו כסרפד. "אתה, ליאון,
היהודי המתקדם והנאור, הסתפחת לחבורת חסידים
חשוכים?... מילא, אם החלטת לשנות דעתך - יערב
ויבושם לך, מצידי תלבש שטריימל שבעה ימים
בשבוע ותאכל חבית דגים מלוחים מן הבוקר עד
הערב, אבל אני? כף רגלי לא תדרוך על מפתנו של
שום ראבינר!"

ובכל-זאת, לאחר שדבר על לבה שעה ארוכה, נעתרה
הבת לבקשתו הנרגשת. היא לא שכחה להוסיף כי
היא עושה זאת פשוט משום שאביה פורט על מיתרי
ליבה, אך בעיקר כדי להוכיח לו, כי עליה לא יצליח
ה'רבינר' להשפיע, ודבריו לא יעשו עליה שום רושם...
אבל כשבאה לביתו של הרבי ועמדה בדלת אמותיו
המזוככות מכל שמץ של יצרים ומאויים, נשכחו
ממנה כל ההבטחות שהבטיחה לעצמה. גם היא,
כמו אביה הוקסמה מהדרת קדשו של הרבי, ונכבשה
כליל מכוח אישיותו הנדירה. בנימוס רב הקשיבה
לדברי הכיבושין שהרעיף עליה.

"למה לך איש נוכרי דווקא?" שאל רבי ישראל בנחת,
"הלא תוכלי לקחת בחור יהודי ממשפחה טובה
ומיוחסת, ולחיות אתו חיים יהודיים טהורים, מה
חטאו לך הוריך שתמררי כה את חייהם?"

היא לא יכלה לעמוד בפני תוכחתו, לאיטה נסוגה
לעבר הדלת. על קצה לשונה כבר עמדו המלים "רבי,
אני מתחרטת על מחשבתי הרעה", אלא שבאותו
שבריר שניה, הפעיל שר הדמיון את קסמיו וצייר
בדמיונה בצבעים ורודים, כיצד ייראו חייה בצוותא
חדא עם ארוסה הגוי...

"רבי, אינני יכולה להתחרט, כבר קשרתי גורלי עם
ארוסי הנוכרי, ולא אוכל להתיר אותו".

« המשך דברות קודש »»

וירא והנה באר בשדה, (בראשית כט, ב). הנה התורה
נמשלה לבאר וכדכתיב (במדבר כא, יח) באר חפרוה שרים,
ואיתא במדרש (קהלת ז, ב) תני ר' שמעון בן יוחאי שלשה
כתרים הם כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, כתר
כהונה זכה בו אהרן ונטלו, כתר מלכות זכה בו דוד
ונטלו, כתר תורה הרי מונח לדורות כל מי שזוכה
לתורה כאילו זכה לשלתן, ע"כ.

ועל פי דברי המדרש יש לומר שלכן נמשלה התורה
לבאר, מה באר מימיה מופקרים לכל, וכל הרוצה
ליטול יבוא ויטול, כן היא התורה הק' באותה בחינה
שכל הרוצה ליטול את השם יבא ויטול, היינו שהכל
יכולים ללמוד את התורה הק', וזהו והנה באר בשדה
רומז לתורה הק' אשר מונחת כביכול בשדה, וכל
הרוצה ללמוד יבא וילמד.

(תשנ"ג)

להרה"ק הרבי מלובלין זיע"א, נודע לו כי אמו נמצאת
על אם הדרך סמוך ונראה למקומו, חכך רבי דוד
בדעתו הכיצד ינהג, אם ילך לקראת אמו לקיים מצות
כיבוד אם, הלא לא לשם מצוה זו יצא מביתו, ואם
ילך ללובלין כפי שהיה בדעתו בתחילה, הלא מצות
כיבוד אם לפניו, לבסוף נתישב בדעתו וחזר לביתו
ויצא משם בשנית במיוחד לקראת אמו לכבדה בכיבוד
אם, ותיכף לאחר מכן חזר לביתו ויצא שוב ללובלין
להרה"ק הרבי מלובלין זיע"א.

וכן יש לומר דהנה יעקב אבינו ע"ה כשעבר בדרכו על
בית המקדש, לא התעכב להתפלל במקום שהתפללו
אבותיו, מפני שלא נתן דעתו בתחילה להתפלל שם
ולא לשם כך היתה כוונת יציאתו, לכן המתין עד שבא
לחרן, כיון שבא לחרן יצא במיוחד ובכוונה תחילה
להתפלל על מקום שהתפללו אבותיו, ואז קפצה לו
הדרך.

(תשנ"א)

הרב אהרן גלבשטיין

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיְלַךְ חֲרֹנָה (כה, י)

או יאמר, על דרך ששמעתי מפה קדוש ישראל מוהר"ר זכריה מענדיל משענדישוב בזה הלשון: פעם אחת הייתי אצל אדמו"ר הקדוש רבן של כל בני הגולה מו"ה אלימלך בעת בואו מטבילת המקוה של ערב שבת קדש, והניח עצמו על מטתו ואמר בזה הלשון: מאן יכול למסבל ריחין דבוסמין דגן עדן עכ"ל. נמצא על פי הרברים הללו ששבת היא בחינת ריח, וריח הוא המתקת הדינים, על דרך הכתוב (כו, כז) וירח את ריח בגדיו ויברכהו, ועל דרך הכתוב (ויקרא א, ט) אשה ריח ניחוח וכיוצא בכמה מקומות, וזהו **ויצא יעקב מבאר שבע** פירוש כשבא שבת קודש הנקראת 'באר שבע' אזי יוצא השם יעקב, והיינו שבשבת קודש נשלם השם יעקב, כי ז' פעמים הוי"ה בגימטריא יע"ב, ואזי **וילך חרנה** פירוש שחרון האף חולף והולך לו, כי שבת היא בחינת ריח וריח הוא המתקת הדינים כנ"ל.

אהבת שלום

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם (כה, יא)

אמר **בשם הרה"ק ר' דוד מלעלוב זי"ע**, ויפגע הוא מלשון פגע, שומה על האדם להרבות בתפילה במפגיע עד אשר יזכה להיענות בתפלתו ובטרם שנענה משמים אל יפסיק מלהטריד כביכול את קונו, ובמקורו באידיש: "מען מיז זיך פעגין ביי אונזער ליבען באשעפער". (אהל ישכר, זכותא דאברהם, פ' ויצא).

ליקוטי דברי דוד

סֶלֶם מִצַּב אֲרָצָה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׂמִימָה וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹקִים עֲלֵימָם וַיִּרְדּוּ בּוֹ (כח, יב)

בזה מרומז גודל מעלתה של מצות סעודת מלוה מלכה, כי הרה"ת של ס'עודת ל'ויית מ'לכה הוא **סלם**, ואומר הכתוב: "**מצב ארצה**" הגם שמקיימים אותה ע"י דברים ארציים באכילה ושתיה, אבל "**וראשו מגיע השמימה**" מגיע מזה הארה לעולמות העליונים, כי "**והנה מלאכי אלקים עלים ויורדים בו**" (יתבת "בו" רומז הכא על יום ו' ע"ש ק"ק, והכי מתפרש: בוא"ו), היינו המלאכים שיורדים אליו בערב שבת קודש ומלווים אותו מבית הכנסת (עיין שבת קיט:), עולים למעלה ע"י סעודת מלוה מלכה, ויורדים אח"כ עוד פעם ביום ו'.

הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע, נר ישראל

וְהָאֲבֹן הַזֶּה הָיָה אֶשֶׁר שָׁמַתִּי מִצֵּבָה יְהוָה בֵּית אֱלֹקִים (כה, כב)

יש להבין הלוא המקום גורם ולא האבן, כי אפילו אם תנטל האבן קדושת המקום במקומה עומדת כאמרם ז"ל כי קדיש דוד עד ארעית תהומא קדיש. ונראה שרמזו יש בדבר שלב ישראל עצמם יהיה **בית אלקים**, ולא עוד אלא אפילו מה שלבו כלב האבן תועיל לו זכותו של יעקב שיהיה בידו להתעורר ולפשוט צורה וללבוש צורה שיעשה בעצמו בית אלקים, ולפועל דמיון עשה את האבן אשר שם מראשותיו מצבה ונדר להיותו בית אלקים.

שם משמואל (תר"פ)

וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבְדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵךְ הַקְּטָנָה (כט, יח)

בשם הרב הקדוש ר' יעקב יצחק מלובלין בפרשת ויצא (בראשית כט, יח) בפסוק **ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה**, ופירש רש"י שם הן ימים אחדים שאמרה לו אמו **וישבת עמו ימים אחדים וגו'**, והוא תמוה, ואמר הוא ז"ל שהוא על דרך שאמרו חז"ל (בר"ר פ"א ט') אמרה שבת לפני הקב"ה, רבונו של עולם, לכולן יש בן זוג ולי לא נתת בן זוג וכו', נשמע עכ"פ מזה שיום השבת נקרא אחד מפני שאין לו בן זוג, וזהו שאמרה לו אמו **וישבת עמו ימים** (ר"ל שנים כמו (ויקרא כה, כט) ימים תהיה גאולתו) **אחדים** ר"ל כוונתה שישב שמה שנה אחת של ימי השבת בפרוטרוט דווקא שתהא סכום כל השנה רק מימי שבת לבדן, וא"כ צא וחשוב בשבע שנים נמצא שנה אחת רק מימי השבת לבד.

מרגניתיא דבי רבנן

וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אֹדָה אֶת ה' עַל כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוֹדָה (כט, לה)

סיפר הרב ר' בן ציון אוסטראווער ז"ל ששמע מפה קודש מו"ר הגה"ק **החידושי הרי"מ [מגור] זצוקלה"ה** הענין שכל אחד מישראל נקרא "יהודי" הוא על שם יהודה, דהוא על שם שבח והודאה, וכמו שכתוב **הפעם אודה את ד'** וכו', ופירש רש"י ז"ל שנטלתי יותר מדאי על חלקי וכו' משמע מזה דכל אחד מחויב לידע דכל מה דהש"ת עושה עמו הוא יותר מהמגיע לו ולזה נקרא "יהודי". עכ"ל.

שיח שרפי קודש

הַעֲטֹפִים לְלִבָּן וְהַקְּשָׁרִים לַיעֲקֹב (ל, מב)

מרון הרה"ק [רבי משה] מקאברין זי"ע בעת שהיה פעם בר"ה אצל **מרון הרה"ק [רבי מרדכי] מלעכוויטש זי"ע** בא בליל ב' דר"ה אל הטיש מאוחר מאוד, שכבר ישב הלעכוויטשער אצל השלחן, ועמד הקאברנינער מרחוק, ושמע שאמר הלעכוויטשער: **'העטופים ללבן והקשורים ליעקב'**, **העטופים**, די וואס האבן פארשפעטיגט הם גם כן **'ללבן'** זהו הקב"ה המלבין עוונותיהם של ישראל, נאר **'הקשורים ליעקב'**, זיי זאלן זיין צוגעבונדן צו א צדיק.

קובץ שיחות קודש (סלאנים)

וַיַּחַר לַיעֲקֹב וַיִּרֶב בְּלִבָּן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלִבָּן מַה פְּשָׁעִי מִה חֲטָאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי (לא, לו)

שמעתי מחסיד וירא ה', כהר"ר קלונימוס ז"ל מק"ק בריגיל, ששמע הוא בשם **הקדוש והנורא מו"ה רבי ר' מענדלי זללה"ה מרימנוב** שהקשה, מאחר שחרה אפו על לבן על שחשדו בגניבה, היה צריך לכתוב וידבר יעקב, ולמה כתיב **ויאמר**, דאמירה הוא לשון רכה (מכות א.). ותרץ, כי התורה הקדושה מלמדת לאדם דעה, כי אף שצריך אדם להתקוטט עם חבירו ולכעוס עליו, על דבר צעקת לגימא (גיטין ז.), ילמוד מיעקב אבינו ע"ה איך להתנהג, ויראה מה כתיב ביה ביעקב אבינו ע"ה, כי ברוב שיחו וכעסו שחרה לו בלבן; **ויען יעקב**, הוא

לשון הרמת הקול (עיין רש"י דברים כו, ה) עם כל זה כתיב **ויאמר ללבן**, התחיל לדבר עמו רכות - **מה פשעי ומה חטאתי וגו'**. כן יעשה כל אדם, בבואו לכלל כעס, ויתחיל לדבר קשות, מיד יסיר כעס מליבו, ויעבר הרעה מבשרו, וידבר כמו כן לחברו **מה פשעי ומה חטאתי** כי עשית לי כזאת על לא חמס בכפי, ובזה ישכך גם כעס חבירו מעליו, וישכון בטח ושאנן באהלו. ע"כ. (מבשר טוב, אילנא דחיי).

ליקוטי מנחם

לְמַה נִחְבַּאתָ לְבָרַח וגו' וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי וְאִשְׁלַחְךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתַנְיָ וּבְכַנּוּד (לא, כז)

וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלִבָּן מַה פְּשָׁעִי מִה חֲטָאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי (לא, לו)

הגה"ק **מורינו הרב רבי יהושע זצ"ל אדמו"ר מבעלזא** כשהיה בלבוב באסיפת הראשונה בשנת תר"מ לעמוד בפרץ נגד "שומר ישראל" שאמרו להרוס אשיות היהדות, באו אליו אנשים אחדים מהחבורה הזאת והציעו לפניו כי רק טובת ישראל הם דורשים ורוצים להנהיג תקנות טובות בהנהגת הקהל וכדומה. ואמר להם הרה"ק: מצינו בתורה דלבן אמר ליעקב **למה נחבאת לברוח ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה כו'**, ויעקב אמר לו: **מה פשעי ומה חטאתי כי דלקת אחרי**. ולכאורה קשה הרי לבן אמר לו דברי אהבת וחובה, ויעקב משיב לו דברי קנטורין, אמנם נודע כי טבע הרע לשנוא את הטוב ולאהוב את הרע וכמאמר חז"ל לא לחנם הלך זרזיר כו' (ב"ק צב:) ויעקב בחיר שבאבות ומקור הקדושה ידע בנפשו כי בדין הוא שלבן הרמאי ישטמהו כדרכו של הרע לשנוא את הטוב. ואולם עתה כשלבן דיבר אליו בשפתיים דולקות אהבה שחפץ לשלחהו בשמחה ושירים וכדומה, אך אז שאל יעקב כמתמה, מה זאת פשעתי וחטאתי כי אתה דולק אחרי כל כך ברשפי אש אהבה עזה, כי נראה מזה שחלילה נתלכלכתי בחטא ח"ו ולכן תאהבני, גם אני תמה עליכם, הרי זה כמה פניתם עורף ליהדות ושונאים אתם לנו, מה זאת חטאנו כי פתאום נהפכתם לאוהבים ומבקשי טובתינו. [ממכתב יד"ג הרה"ג מו"ה ברוך באסעחיס שליט"א אבד"ק סאלקא].

דעת זקנים (עמ' כז אות לג)

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו לְקַטּוּ אֲבָנִים (לא, מו)

וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לְאָכַל לֶחֶם (לא, נד)

פעם היה אצלו [אצל הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר זי"ע] הרה"ק **ממאגלניצא זי"ע** וראה שבניו הקדושים הם הם המשמשים בסעודה והם נותנים לכל אורח מנתו. שאלו הרב הק' ממאגלניצא מה זה, וכי אין לכם מי שישמש בסעודה. ויען הרה"ק מקאזמיר זי"ע ויאמר, הנה רש"י הקדוש פירש על **ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים** פירש"י 'לאחיו - הם בניו', ועל הפסוק **ויקרא לאחיו לאכל לחם** פירש"י 'לאחיו - לאוהביו שעם לבן' הנה מוכח מזה שלבניו קרא להשתדל בסעודה ולאורחים קרא שיאכלו בסעודה.

גן הדסים

הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זי"ע - י"ג כסליו תרצ"ד

ואלה תולדות

הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זי"ע נולד בפאטיק ב' אייר שנת תרי"ד לאביו הרה"ק ר' דוד משה מטשורטקוב בנו החמישי של הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין וחתנו של הרה"ק ר' אהרן מטשערנביל זי"ע. בט"ז סיון תרל"א נשא את הרבנית שבע ורחמה בת דוד, אחי אביו, הרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורא זי"ע. עם פטירת אביו הק' בהושענא רבה תרס"ד מילא מקומו בהנהגת עדתו הק' בעיר טשארטקוב. בפרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר לעיר וויען שם נשאך לגור גם בתום המלחמה. נלב"ע ב"ג כסליו תרצ"ד, ומנוחתו כבוד בעיר וויען.

עם רביה"ק הרשנ"ן זי"ע

סיפר רבינו הקדוש ה"ברכת משה" זי"ע, שפעם בעת ביקורו של הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זי"ע בעיר קראקא התלווה אל אביו הקדוש רבינו הרשנ"ן זי"ע בעת שבה לבקרו ולקבל את פניו. היה זה לאחר שהרה"ק מטשורטקוב עזר בדרכו בעיר ושהה שם משך שעות ספורות, ובמהלך שהותו קיבל את הקהל הגדול שבה אליו כדי להיפקד ממנו בדבר ישועה ורחמים.

בדרך כלל, בכל ביקור הוד של רבינו הרשנ"ן במעונם של האדמורי"ם לא היה שולח להודיע טרם בואו על ביקורו, אלא היה מגיע ועומד בתוך הקהל כאחד החסידים, אך היות שרבינו הרשנ"ן התגורר בקראקא וכולם הכירוהו שם מיד החלו החסידים הרבים שהמתינו בתורם להיכנס אל רבם לפנות לו מקום שיוכל לגשת מיד אל חדרו של הרבי מטשורטקוב. רבינו הרשנ"ן נכנס אל החדר כשבנו רבינו הברכת משה כאמור מתלווה אליו, והרבי מטשורטקוב הכיר בו מיד שאדם גדול הוא, שאל אותו מי הוא ומיד כיבדו בכבוד גדול הראוי לו והורה להביא לו כסא לצידו וביקשו לשבת. היה זה כיבוד נדיר ביותר בבית ממלכת רוז'ין, ובנוסף לכך, ציווה לומר אל הקהל שגדש את המקום מחוץ לחדרו שמעתה כבר לא יקבל יותר את הקהל.

במהלך הביקור שוחחו הצדיקים ביניהם במשך כמה וכמה שעות, וכפי שהיה מספר רבינו הברכת משה, נסובה השיחה ביניהם על עניני ארץ ישראל ועוד עניינים שונים.

בצאתם ממעון קדשו של הרבי מטשורטקוב פנה רבינו הרשנ"ן אל בנו הברכת משה והתבטא בפניו על תואר זיו פניו של הרה"ק מטשורטקוב, וכה אמר: "ער האט א צורה פון א אתרוג א הדר" - צורתו כצורת אתרוג מהודר.

הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א, גליון אוהל מועד (234) פרשת ויצא תשע"ו

בעת מלחמה צריכים לקרב אנשים ולעוררם בניעומות

סיפר לי הגה"צ ר' אביש צענווירט שליט"א, ששמע מהרה"ח ר' דוד משה שפיגעל ע"ה,

ויתכן שמאחד שמע ממנו (עוד נסע להרה"ק ר' ישראל מטשורטקוב זצ"ל), שלפני מלחמת העולם הראשונה, כשכבר היה רוח מלחמה באויר [ווען ס'האט שוין געשמעקט מיט מלחמה] היו רבי'ס ורבנים בפרשת שופטים אצל הרה"ק ר' ישראל מטשורטקוב זצ"ל, ודיבר אז הרה"ק עמהם שבא עת מלחמה וצריכים לקרב אנשים, ולדבר עמהם דברים כדרבנות להחזיק ביהדות ולחזק אותם שהשי"ת מנהיג את העולם. לבסוף סיים, מ'דארף מעורר זיין מיט א' געשמאק.

וסיפר הרה"ק, כשחזר הרה"ק משינאווע זצ"ל מטשורטקוב (כאשר היה אצל אבי, הרה"ק ר' דוד משה מטשורטקוב זצ"ל), שאלו אותו מה ראה בטשארטקוב, וענה שראה כשנכנס אבי לקידוש, אמר בעת הליכתו, הייליגער טאטע, הייליגער רחמן אויף די גאנצע וועלט. פנה אל כל הקהל שהיה שם, וראה שלא היה אפילו אחד שלא הרהר אז בתשובה [ס'איז נישט געווען איינער וואס האט נישט גיהאט א הרהור תשובה].

ואמר הרה"ק מטשורטקוב, באופן כזה צריכין לעורר, וסיים, שזה כוונת הקרא, שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך, זאלסט נעמען אזעלעכע רבי'ס, אשר ה' אלוקיך נתן לך, וואס זיי וועלן אין דיר אריינגעבן דעם אייבערשטען.

שיח יקנים (חלק ט')

צדיקי הדור מסתופפים בצל קדשו

הכנסיה הגדולה התקיימה בראש חודש אלול תרפ"ט. בשבת פרשת כי תצא התארחו האדמורי"ם רבי יוסלי ואחיו רבי שמעולי מאמשינאווע וביניהם שמילאו אחריהם את מקומם רבי יעקב דוד הרב מז'רדוב ורבי ירחמיאל יהודה מאיר [מאמשינאווע] מבית וגן ירושלים, לתפילת שחרית בבית מדרשו של האדמו"ר רבי ישראל מטשורטקוב.

אחרי התפילה הזמין האדמו"ר מטשורטקוב את כל האורחים החשובים שהיו שם לקידוש היום בחדרו הפרטי. בין האורחים היו הגאון רבי מאיר שפירא, ששימש אז כרבה של העיר פטרקוב, האדמו"ר רבי אברהם מסלונים, שגם אבותיו נסעו לטשורטקוב, ועוד מספר אדמורי"ם מערי גליציה.

וזאת אשר שמעתי מפיו של הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, ובנוסח דומה מפי האדמו"ר רבי יעקב דוד הרב מז'רדוב:

על יד שולחן עגול התישבו האורחים בצורה כזאת: בראש השולחן ישב האדמו"ר מטשורטקוב, אחריו האדמו"ר רבי יוסף מאמשינאווע, אחריו אחיו האדמו"ר רבי שמעון, וביניהם משוך קימעא אחורה, האדמו"ר רבי אברהם מסלונים, ואחריהם מספר אדמורי"ם מגליציה. מול הרבי מטשורטקוב בקצה העיגול השני, ישב רבי מאיר שפירא, ומצד השני של השולחן ישבו בניו וחתניו של האדמו"ר מטשורטקוב.

הרבי מטשורטקוב קידש על היין, ואחרי הקידוש פתח בדברי תורה: "כי תצא למלחמה על אויבך" אומר רש"י, במלחמת רשות הכתוב מדבר, היינו שעל כל יהודי מוטלת חובה להילחם מלחמת היצר, בדברים אשר ברשותו להלחם בהם, שהידים לא יעשו דברים האסורים, שהרגלים לא ילכו למקום האסור, שהעיניים לא יראו דברים האסורים, ושהאזניים לא ישמעו דברים שאסור לשמעם. וכדי להתגבר על כך, יש צורך בסיוע של צדיק הדור. כאן הפסיק הרבי את דבריו ולא אמר יותר.

דממה עמוקה שררה בחדר. הצדיקים שהסבו לשולחן קיוו לשמוע עוד משהו, אך אין כל המשך.

אחד האדמורי"ם הפר את הדממה, יצא ממקומו וצעד על ראשי אצבעותיו אל רבי מאיר שפירא מפיטרקוב, ולחש לו באזנו: ואם צדיק הדור יושב סגור בחדרו - ממי לומדים? השיב לו רבי מאיר שפירא: יגש נא כבודו לראש השולחן, וישאל את שאלתו לרבי...

האדמו"ר השואל ידוע היה כאחד האנשים הפקחים בפולין, ואילו לחכמתו של רבי מאיר שפירא, היו מהלכים בכל העולם. כששמע האדמו"ר את תשובתו של רבי מאיר שפירא, אמר לו: אם כבודו יסכים להצטרף אלי אגש ואשאל, לבדי אינני רוצה... הסכים רבי מאיר להצעתו, וגם הוא קם ממקומו ושניהם נגשו יחדיו לראש השולחן, מקום מושבו של הרבי מטשורטקוב.

פתח רבי מאיר ואמר: רבי! האדמו"ר העומד על ידי אינו רגיל לקבל דברים כמות שהם, הוא שמע שהרבי אומר כי להילחם מלחמת היצר בדברים שהם ברשותו של האדם, יש צורך בסיועו של צדיק הדור, שואל הוא: ממי לומדים, אם צדיק הדור יושב סגור בחדרו?

האורחים, כולל בניו של הרבי מטשורטקוב, הוכו בתדהמה, והתפלאו על עוז רוחו ואומץ לבו של רבי מאיר שפירא, וחיכו בחוסר סבלנות לתשובת הרבי, שכידוע חיבב מאד את רבי מאיר שפירא. אחרי מספר רגעים של תהייה, הרים הרבי מטשורטקוב את עינו הקדושות והזוקרות, ונעץ בהם מבט בפניו של האדמו"ר השואל ואמר: אביכם נסע לאבי [הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב זי"ע], וזמן רב עמד מאחורי הדלת הסגורה עד שהגיע זמנו להיכנס. ועל אף זאת מה שהיה צריך ללמוד, למד בעמדו מאחורי הדלת...

דברים אלו פגעו באדמו"ר השואל כרעם ביום בהיר, הוא לא התאושש כל כך מהר. ובעוד שכל האורחים עזבו את ביתו של הרבי מטשורטקוב, מרוצים מעצם המפגש, ומופתעים מהתשובה התקיפה שקיבל האדמו"ר השואל, הרי הוא בעצמו נשאר בבית מדרשו של הרבי מהורהר בעצמו ורק עם צאת השבת עזב את מעונו של הרבי...

אהל יוסף (אמשינאווע)

נערך ע"י הרה"ג אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו

א. צביעה באוכלים ובמשקים.

א. מותר לצבוע אוכלים, דאין איסור צביעה באוכלים. [שו"ע סימן שכ ס"ט, ועיין בב"י כאן שהביא מהשבלי הלקט שנלמד מהיראים שהתיר לצבוע פתו במשקה פירות].

ב. כתב הפרי מגדים [בא"א שם סקכ"ה] דלדעת המחבר אין איסור צביעה גם במשקים, וכן מוכח מהדרכי משה שלפי דעת היראים מותר ליתן יין אדום לתוך יין לבן. [הובא במ"ב שם סקנ"ו].

ג. ולכן מותר ליתן סירופ, תמצית תה, קפה, וכל כיוצא בזה לתוך מים, ויש מחמירים שלא לצבוע משקים. [הובא בשערי תשובה סימן שיח סקי"ד בשם מהר"ם חיון, וביאר בשו"ת רב פעלים ח"ג או"ח ס"א דבמשקים חוששים יותר דאית לאחלופי בצבע].

ד. גם לדעת המחמירים מותר ליתן תחילה הצבע ואחר כך המים. [שעה"צ סימן שי"ח סקס"ה, וכך נהג כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א בכל סעודה שלישית, בעת שרצה לשתות מי סודה ורצה לצאת דעת המחמירים שלא לשתות בסעודה זו מי סודה לבד כמו מים, ולכן נהג למזוג תחילה מהיין לכוס ואחר כך מזוג את המי סודה לתוך הכוס].

ה. וכתב המשנה ברורה [שם סקנ"ו] בשם נשמת אדם, דאם כוונתו בצביעתו לעשות מראה נאה בהמאכל או המשקה נכון למנוע מזה. [ולפי זה יש למנוע מלשפוך יין אדום לתוך יין לבן בליל הסדר, כיון שכוונתו לעשות מראה אדום ליין. שו"ת נשמת שבת ח"ד סימן רפד. ובליל הסדר יש לאסור אפילו באופן ששופך את היין הלבן לתוך האדום, דמה שמקילים בנתינת משקה הצובע תחילה הוא דווקא באופן שאין מתכוין לצבוע. נשמת שבת שם סימן רפה בשם הבן איש חי].

ו. אמנם להלכה נתפשט המנהג להקל בנתינת תמצית תה או פטל לתוך מים, כיון שאין מתכוונים לצביעה אלא לנתינת טעם. [הגר"ד רוטמן].

ב. צביעה בדרך ליכלוך.

כתב השו"ע [שם ס"ב] האוכל תותים או שאר פירות הצובעים, צריך להיזהר שלא יגע בידיו הצבועות בבגדיו או במפה משום צובע, אלא ירחץ תחילה ידיו במים ואחר כך ינגבם במפה, ואין חילוק בצבע הבגד או המפה, דאדרבה בבגד אדום או צבוע גרע טפי דמתקן הוא. [מ"ב שם סקנ"ח]. ויש מקילים בזה, לפי שאין זה דרך צביעה אלא דרך ליכלוך, ויש לסמוך עליהם במקום שאי אפשר להיזהר בזה. [מ"ב שם סקנ"ט].

ג. חבישת פצע מדמם בשבת.

פצע מדמם, צריך לשוטפו במים קודם חבישתו, מפני שהדם צובע את התחבושת, ובשעת הדחק מותר לחבוש את הפצע גם בלי רחיצה תחילה. [שו"ע ומ"ב סימן שכ סמ"ח].

ד. צביעת שפתיים איפור וכיוצא בזה.

אסור לצבוע השפתיים, גם אם היו צבועות מלפני שבת, וכן אסור ליתן פודרה ואיפור על הפנים, או כחילה סביב לעין. [שו"ע סימן שג סכ"ה, מלאכת שבת ע' קצד].

ה. חומר חיטוי שצובע את המים באסלה.

חומר המחטא באסלה שצובע המים, אסור להשתמש בו בשבת, ויש להוציאו משם בערב שבת, ואם שכח להוציאו בערב שבת יוציאנו בשבת כלאחר יד משום מוקצה. [שש"כ פכ"ג סט"ו]. ובעצם ההשתמשות בסבון המונח באסלה גם אם אינו צובע, צריך לעיין אם יש בו משום איסור ממרח, וכן משום איסור נולד, עיין בשו"ת אורח ישראל מהגר"י גרוסמן או"ח סל"ה שנשאל בזה והשיב, דלכתחילה יוציאנו בערב שבת, ובדיעבד מותר להוריד המים ואין צריך להוציאו משם].

המשך יומא דהילולא <<<

"כל תנועותיו נעשים ע"י יהודים"

הגה"ח רבי אברהם צבי ווייס ז"ל רבה של נוה אחיעזר ב"ב ומלפנים דיין במונקאטש סיפר, כי פעם נסע בשליחות לכמה מארצות אירופה וביניהם היה בוויען וביקר אצל מרן [הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב], כשחזר למונקאטש ונכנס להמרא דאתרא בעל "מנחת אלעזר" זי"ע שאלו אודות מסעו, וניסה להסתיר את ביקורו אצל מרן, מחשש שמא יכעס ע"ז, בידעו שמרן היה ממנהיגי אגודת ישראל בשעה שהרבי ממונקאטש היה ממתנגדיה, אבל המנחת אלעזר הרגיש שהינו מעלים משהו בדבריו, והמשיך לחקור אותו עד שנאלץ לגלות שהיה בוויען, כששמע שהיה בוויען שאלו: האם ביקרתם אצל הרבי מטשורטקוב? הגרא"צ ווייס החל לגמגם עד שהודה שכן היה. והנה להתפתות קם המנחת אלעזר וניגש לארון מיוחד אשר בו החזיק מסמכיו הכי חשובים, והוציא משם שני מכתבים שנשלחו אליו ממרן, ואמר לו: הנכם רואים, את מכתביו הנני מחזיק במקום החשוב והמכובד ביותר, והסיבה היא: "דאם יש בדורנו רבי שאפשר לומר עליו שכל תנועותיו נעשים ע"י יהודים, הרי זה הרבי מטשורטקוב!".

נר ישראל

ברכת מזל טוב חמה ולבגית

טנא מלא ברכות ושגור בזה קדם ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא רבה, איש האשכולות, המופלא והמופלג בכל מכמני התורה, חריף ובקי טובא, צנא מלא ספרא, ידיו רב לו לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, יורה דעה ויבין שמועה, מורה ודאין לעם סגולה ומסור בלב ונפש לכל אחד ואחד מבני קהילתנו הק', פה מפיך מרגליות, מרבה לילות כימים בהרבצת תורה, אהרן אוהב שלום ורודף שלום, ומרדכי הצדיק יושב בשער המלך, בשערים המצוינים בהלכה, לא ימיש מתוך "אוהל מועד" ובכשרונותיו הברוכים עומד בכל עת לפאר ולרומם דבר גיליונו מדי שבוע בשבוע בדבר ה' זו הלכה, על ישראל הדרתו, ה"ה

הרב הגאון רבי אהרן מרדכי גרין שליט"א

רב ומו"צ בקהילתנו, בעמח"ס "ילקוט הליכות", ומג"ש בהלכה בכוללנו "חזוותא דרבי שמעון" ולאביו ידידנו הנכבד והדגול מחשובי ומפארי אנ"ש

משה שליט"א

הרה"ח המפואר ר' ולחמיו ידידנו הנכבד והדגול מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפואר ר' אברהם ישעי' גלבשטיין שליט"א

לרגל שמחת נישואי בנו נכדם

החתן המופלג בתורה וירא"ש ובמידות טובות עדין לגדולות

הבה"ח זאב הי"ו

מחשובי בחורת הבחורים ומבכירי מפעל התורה חביבותא דרבי שמעון

עב"ג הכלה החשובה תחי'

בת ידידנו הנכבד איש החסד והמעש

מטובי וגדולי המחנכים, בר אוריין ובר אבהון, יתום ואלמנה יעודד, יומם ולילה לא ישבות בעמידתו האיתנה לימין היתומים לתומכם לחזקם במאור פנים לבל יפול רוחם

הרה"ח ר' שלמה וינשטוק שליט"א

מראשי ארגון הנודע 'בנותינו'

בן ידידנו הנכבד והנעלה

הגה"ח ר' מרדכי יוסף שליט"א

נו"ג לרבוה"ק זיע"א

ה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת האופרוף בשב"ק בבית מדרשינו הגדול אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שמחת החתונה אי"ה ביום ראשון באולמי גולדן סקיי ביתר עילית

לידידי ומכרי אשמה לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני

נא לראות הזמנה זו כאישית

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

בלב מלא שמחה וגילה, בקול צהלה ורנה, בהדרת כבוד, תבענה שפתינו בהלל והודיה לשגור בזה ברכתנו המאליפות מעומק וחיונות אליבא קדם

הוד כ"ק אדמו"ר שליט"א בני ברק ולבנו ידידנו הנכבד פרי עץ חיים

הרה"צ רבי **אפרים שלמה שליט"א**

חתן הנאון הצדיק רבי **דוד טווערסקי שליט"א**

רב דק"ק ראהמיסטריווקא

לרגל שמחת נישואי נכדתו-בתו הכלה החשובה תח' עב"ג החתן המופלג בתו"ש עדי ז' לאגון ולחפאת

הרב פנחס שליט"א

בן הרה"צ רבי **חיים מאיר ארנסטר שליט"א**

בן הנאון הצדיק רבי **אליעזר שליט"א**

רב קרית מאור חיים צפת

חתן כ"ק **אדמו"ר מזועהיל צוק"ל**

יהי רצון שיזכו לרוות רוב תענוג נחת וקדושה ממנו ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים לאורך ימים ושנים טובות בטוב ובניעמים

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

לידידנו הנכבד האי גברא יקרא, איש חי ורב פעלים, בעל החזון והמעש, מרביץ תורה לעדרים, לן ויושב באוהלה של תורה, יראתו קודמת לחכמתו, איש חסד לכלל ולפרט, עונה ומרחם לכל דורש, משליך עצמו מנגד לכל אחד ואחד מבני קהלתו

הרה"צ רבי **יעקב גלבשטיין שליט"א**

י"ר קופת חסד - "בדקת רבי שמעון", חסד יבנה" ולאביו ידידנו הנכבד, מחשובי ופארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **אברהם ישעיה שליט"א**

ולחמיו ידידנו הנכבד מפארי ומחשובי אנ"ש

הגה"ח רבי **משה קורנבליט שליט"א**

לרגל נישומת הולדת הנכדה נינם בת אצל חתנו נכדס ידידנו הנכבד האברך החשוב פאר המעלות והמידות, יראת ה' היא אוצרו

הר"ר **חיים יאיר קליין הי"ד**

יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

לידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקרא מוכתר בכל מידה נכונה שמו הטוב הולך לפניו, פאר המעלות והמידות, איש חסד לכלל ולפרט, קובע עיתותיו לתורה, השמם לימינו בכל עת

הרה"ח ר' **יהודה רוט שליט"א**

לרגל שמחת אירוסים בנו החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגדולות כליל המעלות

הבה"ח **יצחק זאב נ"י**

מחשובי חברות הבחורים ומבחידי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון' עב"ג הכלה החשובה תח'

הרה"ח ר' **אברהם ישראל נ"י**

עב"ג הכלה החשובה תח'

בת ידידנו הנכבד

הרה"ח ר' **מרדכי גרוס שליט"א**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה לבנין עדי עד ויזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

אכ"ד

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

נדבת ידידנו הנכבד, האי גברא רבה, המופלא והמופלג בכל כומני התורה, ידיו רב לו לעסיקי שמעתא אליבא דהלכתא, צנא מלא ספרא, אוצר כלי חמדה, חביבן של גדולי הדור

הרה"ג רבי **משה פריד שליט"א**

מחבר ספר 'ישמעל משה'

לרגל שמחת הכנס בנו

כמר **שמעון נ"י**

לעול תורה ומוצאות

יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

ברגשי גיל ושמחה ובאותות של הוקרה והערכה נשגור בזאת טנא מלא ברכת ה' אל מעלת ידידנו הנכבד והנעלה, איש אשר רוח בו, איש האשכולות וכביר המעש, זך הרעיון ורב תבונות, נערץ אהוב וחביב על כל ידועיו ומכיריו, ירא ושלם, מקים עולה של תורה וחסד בדורינו, מוסר נפשו למען חינוך בחוריו החמד לכלל קהילת הקודש, ויס"ף הוא המשביר לפעול ולהפעיל למען בחורי אנ"ש, לו יאה כל תהילה

הרה"ג ר' **יוסף שלמה גרליץ שליט"א**

י"ר ארגון 'משכני'

והברכה אחת לאביו איש האשכולות, על ישראל הדרות, מרא דכולא תלמודא, מגדולי מרביצי התורה בדורינו, זכה לקרבה מיוחדת מרבוה"ק זיע"א

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

הנאון רבי **אריה גרליץ שליט"א**

ראש ישיבת מאה שערים

לרגל שמחת נישואי בתו נכדתו הכלה החשובה תח' עב"ג החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגדולות כליל המעלות

הבה"ח **חיים מאיר שטיין נ"י**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה לבנין עדי עד ויזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

אכ"ד

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

נדבת ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקרא מוכתר בכל מידה נכונה שמו הטוב הולך לפניו, קובע עיתותיו לתורה יראת ה' היא אוצרו, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **יוסף חיים שלינגר שליט"א**

ולחמיו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **אלימלך שוורץ שליט"א**

לרגל שמחת אירוסים בנו נכדו החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגדולות כליל המעלות

הבה"ח **יצחק זאב נ"י**

מחשובי חברות הבחורים ומבחידי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון' עב"ג הכלה החשובה תח'

בת ידידנו הנכבד

הרה"ח ר' **מאיר רובין שליט"א**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה לבנין עדי עד ויזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

אכ"ד

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

נדבת ידידנו הנכבד האי גברא יקרא, יקר שבערכיו, האברך החשוב לן בעומקה של תורה פאר המעלות והמידות, יראת ה' היא אוצרו

הרה"ח ר' **מנדל ציילנגולד שליט"א**

חתן ידידנו הבלתי נשכח האי גברא רבה

הנאון החסיד רבי **חיים אייזיק טיקוצקי זצ"ל**

ראש כולל אבני מילואים

ובעל מחבר ספרים רבים בהלכה ואגדה והברכה אחת לוקינו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **אליהו שליט"א**

לרגל הולדת הבן הבן

יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

תהילה לדוד

תבענה שפתינו רון שיר ושבח בשמחת ידידנו האי גברא יקרא מקים עולה של תורה, העושה גדולות ונצורות לכל דבר שבקדושה בעין יפה ורוח נדיבה, ידיו רב לו בתורה וחסידות, בר אורוין ובר אבהן, יראת ה' היא אוצרו, נעים הליכות ורב תבונות, איש האשכולות משליך עצמו מנגד לכל עניני חצר קדשינו במסירות עצומה

הרה"ח ר' דוד גולדברג שליט"א

י"ר קרן הבניין ומנהל ת"ת 'בני משה' לעלוב ולאביו ידידנו הנכבד והנעלה, האי גברא רבא הנודע לשם ולתהילה, פה מפיך מרגליות בהדרי תורה וחסידות אוצר סגולה, מתורת רבוה"ק ומשנתם לעדרים משקה ודולה, משפיע מאוצרותיו ומעיינותיו סיפורי הוד קדומים מצדיקי הדורות בכל ימי הילולא, כלי המחזיק ברכה, צנא מלא ספרא, זכה לשרת בקודש אצל רבוה"ק ז"ע ולהבדלחט"א

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הגה"ח ר' ישראל נח גולדברג שליט"א

משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הגה"ח ר' יעקב צבי שלינגר שליט"א

לרגל שמחת נישואי בנו נכדס החתן המופלג החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגדולות כליל המעלות

הבה"ח חיים אשר נ"י

מחשובי חברות הבחורים ומבחידי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון' עב"ג הכלה החשובה תח'

הרה"ח ר' אליעזר ליפא ויינבאך שליט"א

חתן ידידנו הנכבד והנעלה

הרה"ח המפורא ר' אליהו למברגר שליט"א

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת האפרוהי בשב"ק בבית מדרשינו הגדול אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שמחת החתונה א"ה ביום שלישי באולמי הכרמים - כרם שלמה בית שמש

לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחתנו, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

נדבת ידידנו הנכבד, האי גברא יקרא, איש האשכולות, מוכתר בכל מידה נכונה, יראת ה' היא אוצרו, ידיו רב לו בתורה וחסידות, מחשובי אנ"ש

הרה"ג ר' **אלתר דוד שטרן שליט"א**

ר"מ ומשפיע בישיבת מגדל אור

לרגל שמחת נישואי בנו החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגדולות כליל המעלות

הבה"ח צבי נתן נ"י

מחשובי חברות הבחורים ומבחידי מפעל התורה חביבותא דרבי שמעון עב"ג הכלה החשובה תח'

בת ידידנו הנכבד והנעלה

הרב הנאון רבי **שמעון מנחם הלוי נבנבאל שליט"א**

דומ"ץ טאלנא אשדוד

דיין בב"ד הישר והטוב

וראש כולל "ברכת הארץ"

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת החתונה א"ה ביום רביעי באולמי ארמונות פרידמן בני ברק

לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחתנו, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

הזמנות פרטיות לא נשלחו כלל

ברכת מזל טוב חמה ולבנה

נדבת ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקרא מוכתר בכל מידה נכונה המתקן הדגול הנודע לשם ולתהילה, יראת ה' היא אוצרו מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **אליעזר דושינסקי שליט"א**

ולאביו ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **משה טוביה שליט"א**

ולחמיו ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **אלימלך שוורץ שליט"א**

לרגל שמחת אירוסים בנו נכדס החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגדולות כליל המעלות

הבה"ח חיים יצחק נ"י

מחשובי חברות הבחורים ומבחידי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון' עב"ג הכלה החשובה תח'

הרה"ח המפורא ר' אליעזר גולדשטיין שליט"א

בן ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' לוי יצחק שליט"א

ולחמיו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **שמואל יצחק לסקר שליט"א**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה לבנין עדי עד ויזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

אכ"ד